

RAZ

VETA MAJDO GASPARIJEVO

DOLG SKUPNOSTI DO BORCEV

Namen vsake družbene akcije, vsakega našega dejanja mora biti človek. Pri tem nimamo v mislih abstraktnega človeka. Mislimo na konkretne ljudi, delavce v tovarnah, kmete-zadružnike, intelektualce, ki si čedalje bolj ustvarjajo pogoje svojega življenja sami. Proizvajalci in upravljavci v delovnih organizacijah in komunah prevzemajo nase tudi skrb za tiste, ki so nekdanj dajali več, kakor so zmogli, danes pa so pošle njihove moči. Ta skrb ne izvira iz nekakšnega cenenege človekoljublja ali sentimentalnosti. Ta skrb je dolg skupnosti. To je morala nove družbe, družbe, v kateri čedalje bolj prevladujejo odnosi, ko postaja človek človeku resnično človek.

Skrb za nekdanje borce in njihove svojce je tudi doslej prevečala vso našo skupnost. Toda ta skrb pogosto ni našla poti — vsaj ne v zadostni meri — do slehernega borca, sivolase partizanske mamice, partizanske vdove in drugih, ki so se iz objektivnih vzrokov znašli v gmotnih, zdravstvenih in drugačnih težavah. Naša zakonodaja, ki je že doslej izražala veliko skrb za ureditev razmer borcev in njihovih svojcev, ni mogla upoštevati vsakega posameznega primera. Nema lokrat je ta ali oni predpis zaostajal za tokom življenja. In — moramo priznati — pogosto smo resnično pozabili na človeka. V svoji preveliki zaverovanosti v številke, odstotke, plane in podobno smo včasih pozabili, da so za vsem tem ljudje in da vse to ni samo sebi namen. Kdaj pa kdaj se tudi nismo zavedeli preproste resnice, da človeka ni mogoče zajeti v številke in povprečja — brez ostanka. Napake, ki smo jih delali, je treba popraviti. Toliko smo že bogati, da bomo zmogli potrebna sredstva, in toliko smo napredovali v razvijanju novih odnosov, da nas mora prežemati občutek, poslušaj za težave človeka, zlasti še za človeka, ki se je bojeval zato, da bi postal ta svet bolj človeški.

Ker je na našem področju doživljalo narodno-osvobodilno gibanje izreden razmah, se to nujno kaže tudi v velikem številu borcev in aktivistov. Okrog 12 odstotkov vsega prebivalstva je včlanjeno v borčevskih organizacijah. Če je pri nas več problemov, je vzrok v prešibkih materialnih temeljih, ki se kljub napredovanju po vojni niso mogli tako okrepiti, da bi lahko uspešno in učinkovito rešili pereče probleme borcev NOV sami. To pa seveda nikakor ne pomeni, da smo tisto, s čimer smo razpolagali, zmeraj dovolj uspešno obrnili v prid človeka.

Komisija za vprašanje borcev ustanovljena

V zadnji številki smo poročali, da je izvršni svet

ustanovil komisijo za borce z nalogo, da podrobneje prouči probleme borcev in skupaj z drugimi činitelji najde najboljše možnosti za njihovo učinkovitejšo reševanje. Za predsednico so imenovali članico izvršnega sveta *Majdo Gaspari*, ki se je ljubeznivo odzvala naši prošnji za razgovor o najvažnejših nalogah komisije. Priložnost smo izrabili tudi za to, da bi opozorili na posebnosti problematike našega področja.

Predsednica *Majda Gaspari* je v začetku razgovora povedala, da je bila prejšnji dan prva seja komisije, kjer so se med drugim dogovorili, da bodo člani obiskali občini *Crudmelj* in *Metliko*. Namen tega obiska naj bi bil ta, da bi se na kraju samem seznanili s problematiko borcev in njihovih svojcev. Zanimali se bodo, kateri problemi so najbolj pereči, kaj so v občini že sami rešili in česa niso zmogli, ker ni na voljo zadostnih materialnih možnosti ali pa iz drugačnih vzrokov. Ob tej priložnosti se bodo pogovorili tudi o tem, čem in kolikšna bi morala (Nadaljevanje na 5. strani)

Brežiška občina v pripravah pred 20-letnico Kozjanskega odreda

Občinski odbor Zveze borcev NOV v Brežicah sodeluje letos pri številnih proslavah v počastitev 20-letnice ustanovitve Kozjanskega odreda. — Oba dosedanja praznika, 4. in 22. julij, sta bila ponekod že posvečena spominu hrabrih borcev na Kozjanskem. Občinski odbor ZB je skupno z občinskim komitejem ZMS na

dan-borcev organiziral pohod mladine na *Silovec*. Nekdanji partizani so pripovedovali mladim fantom in dekletom o ustanovitvi odreda in o njegovih borbenih akcijah. Krajevna organizacija ZB Artiče pripravlja 22. julija pohod na *Boč*, kjer je padlo precej borcev z brežiškega področja. Teden od 8. do 16. avgusta je namenjen športnim prireditvam. Na tekmovanjih rokometnih in nogometnih društev v Brežicah bodo sodelovale ekipe iz občin *Sentjur*, *Laško*, *Smarje*, *Sevnica*, *Krško* in *Brežice*.

Trebanjska občina bivšim borcem

Pomanjkanje stanovanj dela hude skrbi na splošno vsem občanom ljubljanskega okraja, vendar je trebanjska občina ena tistih, ki se morejo zaradi objektivnih težav manj posvečati temu vprašanju. Zlasti za bivše borce in invalide iz NOV je vedno primanjkovalo stanovanj. Skupščina trebanjske občine je na zadnji seji sklenila, da bo najela 30 milijonov dinarjev posojila ter tako priskrbelo stanovanja vsaj najbolj potrebnim borcem. Na seji so še poudarili, da bi morale temu vprašanju posvečati večjo pozornost tudi gospodarske organizacije.

Vreme

od 21. do 30. julija

Močnejši dež in ohladi-
tev se pričakuje okrog
24. julija in v razdobju
med 27. in 29. julijem. V
ostalem pretežno sončno,
a vseskozi nestalna s vo-
gostimi plohami ali ne-
vihtami.

Dr. V. M.

»Biti moramo sposobni pomagati vselej in vsakomur, kadar je to potrebno.« je poudarila tova-
Majda Gaspari v razgo-
voru o perečih problemih
borcev naše revolucije

Nikolaj Pirnat:
Vstaja

22. julij - naš večni praznik

»Zlom Jugoslavije in prvi tedni okupatorskega nasilja so bili izredno poučna preizkušnja za slovensko ljudstvo. Ta preizkušnja je do tal podrla vso ogabno antisovjetsko in antikomunistično stavbo laži in klevet, ki so jo v potu svojega obraza zgradili tintni kulji iz tabora naše protiljudske reakcije. Slovensko ljudstvo je tedaj ne le na lastni koži doživelo, ne le pravilno ocenilo polom politike slovenske reakcionarne gospode, kakršnega so komunisti že davno napovedovali, marveč tudi odločno stopilo na edino mogočo pot svoje osvoboditve...« Tako je zapisal tovariš *Edvard Kardelj* konec avgusta 1941 v 2. številki »DELA«. To je bil začetek prebujanja, ko se je vse ljudstvo enkrat za vselej odločilo, da postane iz naroda hlapcev in sužnjev narod junakov in svobodnih ljudi. Odtlej dalje nismo več čakali, da bi svoboda prišla sama: s samostojno akcijo smo podprli veličastno borbo Rdeče armade in vseh antifašističnih sil v Jugoslaviji in na vsem svetu.

Iskreno in do kraja je Komunistična partija pozvala na vse-ljudski odpor proti okupatorjem. Po zlomu in izdajstvu vseh strank je ostala edina, ki je dvignila iz blata in prahu narodovo zastavo in ga popeljala v krvav, trd, neusmiljen, a edino pravičen in pravičen boj za nacionalno in socialno osvoboditev. V vrstah Osvobodilne fronte, KP, partizanskih enot in v širokem zaledju aktivistov po vsej domovini smo globoko razumeli pesnikove besede:

»Iskal sem se in — v vaših rovih našel. Ob pesti pest! Zatirani, med vami! Vi ste umili s težkimi rokami mi laž z oči. Kdor z vami gre — ni zašel...« V nas se je prebudila puntarska kri *Matije Gubca*, združena s širokim internacionalnim proletarskim duhom: **DELA VSEGA SVETA — ZDRUŽITE SE!** Izbojevana zmaga je bila sad zlahtne domače krvi, znoja in žrtev vseh jugoslovanskih narodov. Med vojno, po njej in danes lebde pred nami besede tova-riša *Tita*: »Braniti moramo našo največjo pridobitev, bratstvo in enotnost naših narodov, ker nam le to omogoča nadaljnjo ustvarjalno pot naprej, ustvarjanje močne socialistične skupnosti in srečnejšega življenja naših ljudi...«

Zato je 22. julij svetel praznik herojske preteklosti slovenskega ljudstva in praznik radostne sedanosti, ko ponosni in veseli vedno znova ugotavljamo, kako nesluteno velik napredek smo v bratski skupnosti jugoslovanskih narodov dosegli v teh kratkih dveh povojnih desetletjih. Vse, kar v duhu nove ustave in poglobljenih medsebojnih odnosov neposrednega samoupravljanja delamo in ustvarjamo iz dneva v dan, je nadaljevanje poti, na katero smo stopili 22. julija 1941.

„MESNINE“ Krmelj obetajo 380 milijonov prometa

(Nadaljevanje s 3 str.)

Obrat »Mesnine« zaposluje 18 ljudi. Razen dveh mesarjev za predelavo mesa in mojstra za predelavo so vsi domačini. Vzgoja javencev iz neposredne bližine je smotrna, saj s tem odpade marsikak problem, ki bi ga bilo sicer težko rešiti. Ti fantje bodo verjetno tudi pozneje ostali v bližini doma, medtem ko pri kadrh iz oddaljenih predelov

ni mogoče toliko računati na stalnost. Pa tudi stanovanjskih problemov bo manj, če bo obrat zaposloval domačo delovno silo.

»Mesnine« iz Krmelja se s svojimi izdelki najbolje priporočajo odjemalcem. Izbor je zelo raznovrsten in lahko zadovolji najrazličnejše želje kupcev. Ta obrat krmeljske zadruga izdeluje vse vrste mesnih izdelkov, razen konserv

in paštet. Naj jih kar naštejemo: kranjske klobase, hrenovke, safalade, razni mesni in jetrni siri, šunkarica, pariška salama, tirolska salama, ljubljanska, letna, lovska in slaninska salama, poltrajna in suha salama, turistovska in domača zimska salama, suhe

Na tržišču se pojavlja mesarski obrat kmetijske zadruge Krmelj kot soliden dobavitelj mesa in mesnih izdelkov. Z redno dobavo in kvaliteto pa si bo prav gotovo pridobil še nove kupce, predvsem takšne, ki gledajo na kakovost. Trenutno trgujejo »Mesnine« po vsej Dolenjski in Zasavju ter z nekaterimi večjimi poslovnimi partnerji v Ljubljani, Mariboru, Ptujju in Sežani. Med stalnimi odjemalci so tudi gostinska podjetja, npr. v Ljubljani »Daj-Dame« in znana gostilna Slavke Springerjeve v Trebnjem. Svoje mesne izdelke je kmetijska zadruga Krmelj lani razstavila na vinskem sejmu v Ljubljani in tam točila svoje vino iz malkovške kleti. Na letošnjem ljubljanskem vinskem sejmu se bo spet predstavila obiskovalcem na enak način.

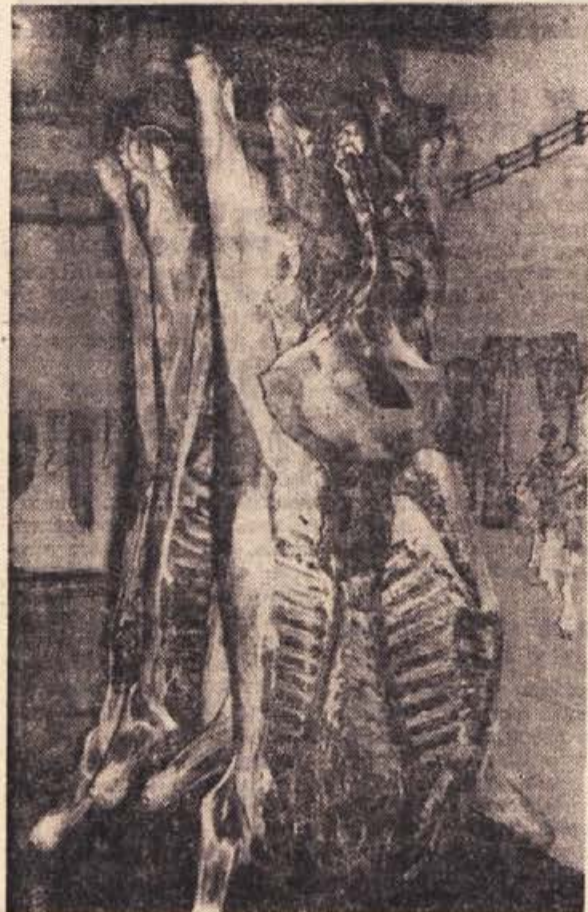
Za prevoz mesa in mesnih izdelkov ima mesarski obrat

na razpolago hladilnik z montirano hladilno napravo in še dostavni voz IMV — kombi. Kmetijska zadruga je torej poskrbela tudi za sodobno prevažanje mesa.

Pikniki na Malkovcu — po naročilu!

Za izletnike prireja kmetijska zadruga Krmelj na Malkovcu tudi piknike. Tam ima klet z znanim malkovskim evičkom. Mesarski obrat pri-

pravi za take priložnosti priprizek po naročilu. — Izletniškim skupinam spečejo čevapčiče, različne ter drugo na raznju pripravljeno meso. Gostom vsakokrat postrežejo tudi s pristnim malkovskim evičkom. Vsi, ki vedo za to malkovsko gostoljubnost, se radi ponovno oglasijo tam. Ta izletniška točka ima izredno lepo lego in razgled in je dostopna tudi z avtomobili. Zadruga namerava ob kleti urediti gostišče, vendar teh načrtov zaradi pomanjkanja finančnih sredstev letos še ne more uresničiti. Izletnike pa kljub temu vabi, naj obiščejo njeno klet sredi vinogradov.

Za podjetje je prav posebno pomembna moderno urejena hladilnica

TA PROSTOR SMO
ODSTOPILO KOLEKTIVU
KMETIJSKE ZADRUGE
KRMELJ

kranjske klobase, razno suho meso in rulade. V zimskem času bodo izdelovali tudi tlačanke, krvavice in svinjske modelirane glave.

Letos planirajo v »Mesnine« 380 milijonov dinarjev prometa, v letu 1965 pa že nad 500 milijonov, kar pomeni lep napredek.

Vsem cenjenim odjemalcem se priporoča obrat KZ »MESNINE«, KRMELJ!
Naročila sprejema tudi po telefonu:
tel. štev. uprave KZ: Krmelj 1
tel. štev. obrata MESNINE: Krmelj 10
Prepričajte se o prvovrstni kvaliteti naših izdelkov!

ZA NAS VELIKI PRAZNIK DNEVA VSTAJE
CESTITA IN POZDRAVLJA
TUDI KOLEKTIV

APNENICE
DOBREPOLJE

Mesarji pri predelavi mesa

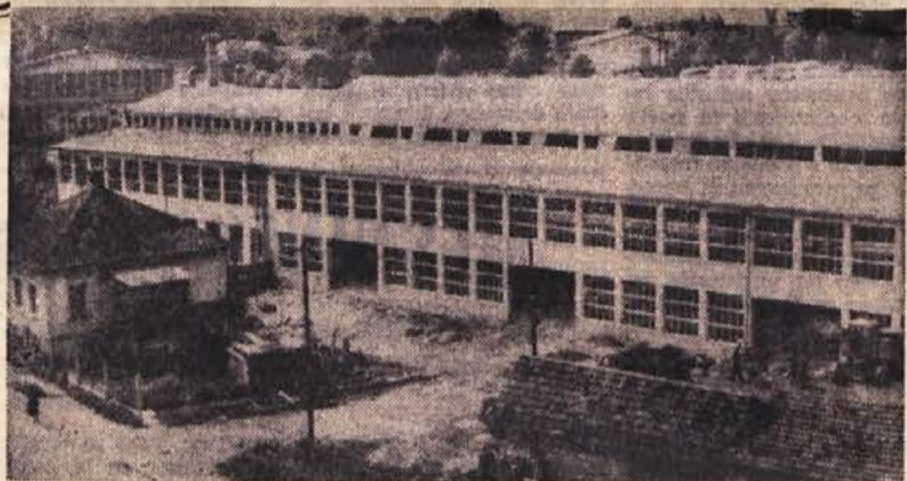

Z lastnim prevoznim sredstvom dostavljajo meso in mesne izdelke kupcem daleč naokoli

Naša »tovarna avtomobilov pod Gorjanci« vztrajno razširja svojo proizvodnjo: letos bo dala na domači in tuji trg že nekaj nad 2000 avtomobilov IMV-1000. — Le kdo bi si pred nekaj leti mislil, da bo iz tako skromnih pogojev, v kakršnih je začela delati pred 5 leti naša tovarna, v rekordno kratkem času zrastle tako močna delovna organizacija! Uspehi zadnjih let so presegli vsa pričakovanja, saj bo imel kolektiv INDUSTRIJE MOTORNH VOZIL NOVO MESTO letos že 7 milijard dinarjev bruto produkta. IMV že dalj časa izvažajo svoje avtomobile v Avstrijo, letos pa si je kolektiv odprl izvoz tudi v druge države: na Dansko, Norveško, Finsko, v Grčijo, Bolgarijo, Češkoslovaško, Madžarsko, Egipt, Libijo in še v nekatere druge afriške države. Vozila IMV, v katerih se delo naše domače industrije povezuje z napori številnih delovnih kolektivov širom po Jugoslaviji, so si letos odprla pot tudi v nekatere države Južne Amerike.

Letos v juniju je kolektiv IMV NOVO MESTO izvozil 36 vozil IMV-1000 TURIST v Bolgarijo, julija in avgusta pa bo izvozil po 100 sanitetnih avtomobilov in 100 vozil IMV-1000 SERVIS v Češkoslovaško. Izvozni program za 1964 predvideva tudi še izvoz 200 avtomobilov v sosednjo Avstrijo, ki je že lani kupila večje število vozil IMV.

36 AVTOMOBILOV IMV-1000 TURIST NA NOVOMESKI ŽELEZNISKI POSTAJI, PRIPRAVLJENIH ZA ODPREMO V BOLGARIJO, KJER JIH JE NAROČILO PODJETJE »BALKAN-TURIST«. VOZILA SO BILA ODPREMLJENA V DRUGI POLOVICI JUNIJA 1964

POGLEĐ NA NOVO INDUSTRIJSKO HALO, KI POVEZUJE DOSEDANJE OBJEKTE IMV S POSLOPJM BIVŠE MLEKARNE; V TEKU SO ZAKLJUČNA DELA

Ob svojih najnovejših proizvodnih uspehih, ko kolektiv IMV hkrati uresničuje program za najnujnejšo izpopolnitev svojih prostorov in s tem proizvodnih kapacitet, pozdravljajo delavci, tehniki in inženirji INDUSTRIJE MOTORNH VOZIL NOVO MESTO letošnji

DAN VSTAJE 22. JULIJ

PRAZNIK SLOVENSKEGA LJUDSTVA,
s trdno partizansko obljubo:

vse sile za uresničitev
naših nalog
v socializmu!

DOLG SKUPNOSTI DO BORCEV

(Nadaljevanje s 1. strani)
biti intervencija skupnosti, da bi se z večjim zamahom reševali najaktualnejše probleme borcev. Taki stiki s terenom so nujni. Res je, da so komisiji na voljo številne analize, toda iz papirnatih povprečij ni vselej mogoče izluščiti problemov posameznika - človeka. Zato je komisiji potreben najprej pristen, neposreden stik s terenom, z živo problematiko ljudi, da bi mogla nato dokončno izdelati za res učinkovit program svojega delovanja.

Na vprašanje, ali je zgolj naključje, da je komisija izbrala za svoj prvi stik s terenom občini Crnomelj in Metlika, je sledil odgovor, da komisija tega ni storila naključno. Bela krajina je področje, kjer je največ borcev in kjer so objektivni pogoji taki, da bo potrebna pomoč širše skupnosti. Kasneje bo komisija obiskala še nekatere druge občine. Komisija si je zastavila nalogo čimprej ugotoviti objektivno stanje in videti, kje bo potrebno takoj intervenirati, oziroma katere naloge so prioritete in katere so take narave, da bo potrebno daljše obdobje za njihovo učinko-

VLADO LAMUT: INTERNACIJA

Za dan vstaje - pohod okrog Ribnice na Dolenjskem

Občinski odbor Zveze borcev Ribnica prireja že vrsto let za dan vstaje - 22. julij štafetni tek za pokal ZB, v katerem stalno sodelujejo ekipe TVD Partizan iz Ribnice, Sodržičice in Loškega potoka, ZROP Ribnica, garnizona JLA, pripadniki predvojaške in pionirji. V ekipi pri tekmovalnem pohodu mora biti pet tekmovalcev, ki morajo priti na cilj istočasno. Poleg tradicionalnega štafetnega teka namreč letos uvajajo tudi tekmovalni pohod na 10 kilometrov, za katerega lahko prijavi petčlanske ekipe vse množične organizacije: sindikalne organizacije, ZB, mladina itd.

Ekipa v tekmovalnem pohodu za pokal ZB bodo tekmovala na naslednji prog: start pred spomenikom zmage v Ribnici, proti Opekarni, po ulici Talcev do Joraza in prek mostu v Goričji vasi v Hrovačo, Lepovče-Ribnica, Lepovče-Gorenja vas, Maležičev mlin do Opekarni in do cilja pred gradom.

Pokal štafetnega teka, ki ga podeljuje najboljši ekipi občinski odbor ZB, je lani dobila ekipa garnizona. V dokončno last ga dobi ekipa, ki tri leta zaporedoma osvoji prvo mesto. Z letošnjim letom uvajajo tudi pokal za tekmovalni pohod, v trajno last pa ga bo prejela ekipa, ki ga bo osvojila tri leta zapovrstjo. Razen tega ga občinski odbor SZDL

vsako leto ekipam spominske plakate.

Za štafetni tek v počastitev dneva vstaje slovenskega naroda je vsako leto doslej vladalo veliko zanimanje. Prav tako predvidevajo prireditelji veliko udeležbo v letošnjem tekmovalju, za staro in za novo tekmovalno panogo.

Trebelno dobi elektriko

Prebivalci hribovske vasi Trebelno nad Mokronogom so z zadovoljstvom sprejeli vest, da je ugodno rešena njihova prošnja za napeljavo elektrike v ta kraj. Sami so se na to dolgo pripravljali in so na raznih sestankih sklenili prispevati 8 milijonov dinarjev za dela. Elektrifikacija vasi bo veljala 28 milijonov dinarjev. Stroške bodo pokrili razen s prispevki občanov še s prispevkom elektro podjetja in posojilom, ki ga bo najela občina.

Pozdravi iz Varaždina

Delovno mladino in bralce Dolenjskega lista pozdravljajo štajerski in dolenjski fantje, ki so pri vojaki v Varaždinu: Toni Polanc iz Loke pri Zidanem mostu, Peter Koritnik iz Hrastnika, Ivan Sadar iz Zagradca, Toni Skol iz Trebnjega, Franc Pelc s Preval in Franc Lovšin s Slatnika.

ko se pojavijo pred nami v hudi obliki.

Prioritetne naloge komisije

Med prioritetaimi nalogami, kakor si jih zastavlja komisija, so te:

Prvič: pospešiti uresničevanje dopoljenega predpisa o borčevskem dodatku. Komisija si bo prizadevala utreti uresničevanje predpisa čim krajšo pot. Zaenkrat nima pregleda nad tem. Po nekaterih informacijah realizacija predpisa nikakor ni zadovoljiva.

Drugič: v Zavodu za socialno zavarovanje že proučuje možnost za uvedbo polnega zdravstvenega varstva za kmete - borce. Da bi to lahko izpeljali, bo treba spremeniti nekatere predpise. Izdelati je treba predlog celotnega sistema in tehnike, in to čimprej, tako da bi jeseni že lahko pričeli izvajati polno zdravstveno varstvo kmetov - borcev. V zvezi s tem bo poskušala komisija pospešiti tudi reševanje socialnih problemov borcev in njih svojcev iz vrst kmetov. V občinah se bo komisija dogovarjala z odgovornimi činitelji o možnosti zniževanja ali, kjer je to nujno, celo odpisovanja davkov v celoti. V mnogih primerih bodo potrebni še drugačni ukrepi, ki pa ne bodo zagotavljali trajnejše normalizacije življenjskih razmer kmetov borcev. Take rešitve bo treba iskati, denimo v hribovitih predelih, v ustvarjanju pogojev za povečanje dohodka z napredkom živinoreje, turizma in podobno. O tem je bilo zadnje čase precej govora in tudi komisija bo opominjala na ta vprašanja.

Tretjič: s sekretariatom za delo in Zavodom za socialno zavarovanje bo komisija proučila vprašanje upokoženih borcev. Proučili bodo vse možne variante, kako bi izboljšali njihov gmetni položaj, in to ne glede na to, kdaj bo sprejet novi pokojninski zakon.

Dolgoročne naloge

Med dolgoročnejšimi nalogami, ki pa jih bo treba začeti izvajati takoj, bo reševanje naslednjih problemov:

Proučevati učinkovitost zakonodaje, ki ureja vprašanja borčevskih pokojnin, invalidnin itd. Komisija bo skupaj z drugimi faktorji oblikovala predloge za izpopolnitev celotnega sistema. Predlagala bo tudi ukrepe, nujne zaradi posebnosti razmer v naši republici.

Objektivno oceniti stanovanjske probleme borcev.

Iskati bo treba predvsem take možnosti, ki približajo rešitve, ne pa jih odlagajo na daljši rok.

Posvetiti skrb otrokom padlih in umrlih borcev. Medtem ko se število otrok padlih borcev, ki so potrebni posebne skrbi, zmanjšuje, je nasprotno čedalje več otrok umrlih borcev. Za reševanje takih primerov je bila zakonodaja doslej premalo učinkovita. Ugotoviti bo treba njene pomanjkljivosti in storiti vse, da bi tudi otrokom umrlih borcev zagotovili materialne pogoje šolanja.

Navedli smo samo nekatere izmed nalog komisije. V razgovoru je Majda Gasparijeva poudarila, da skrb za reševanje problemov borcev ne bi smela biti enostranska. Človeka je treba videti kot celovito osebnost in takemu je treba omogočiti pogoje za normalno življenje. Predvsem pa ne bi smeli videti v ljudeh zadevo. V borcu, ki je potreben pomoči, je treba videti človeka, pri katerem smo zainteresirani, da bo še naprej aktiven v družbenem dogajanju, ne da bi ga pri tem ovirale gmetne in druge težave. Do reševanja teh problemov ne smemo imeti papirnatega, birokratskega, brezdušnega odnosa, kajti ta v največ primerih vzbuja nerazpoloženje in razburjanje, namesto da bi iz normalnih pogojev življenja klilo človekovo zadovoljstvo.

F. SETINC

Za pravilne odnose do nekdanjih borcev

Bivši borci in aktivisti se zavedajo, da ne morejo niti nočejo sedeti na lovorikah zmage, ki je bila izvojevana s tolikšnimi žrtvami. Zaveda-

jo se tudi, da prihaja doba mladih, ki prevzemajo odgovorne položaje tako v gospodarskih organizacijah kot družbenih službah in ostalih institucijah. Vemo, da zahteva današnji čas strokovnjake, ljudi z visoko izobrazbo, ki jih potrebujejo naša industrija, kmetijstvo, javne službe itd. Večina borcev ni imela možnosti za pridobitev šolske kvalifikacije. Povojna izgradnja je terjala celega človeka, zato ni bilo časa za šolske klopi. V zadnjih letih so se stvari spremenile; ni bila več potrebna tolikšna aganiranost borcev na vsakem koraku, zato so jih začeli zamenjavati mladi. Precej borcev si je pridobilo srednjo in višjo izobrazbo, vendar je kljub temu še velika večina ostala pri osnovnošolski izobrazbi.

Prišel je čas, ko praksa brez šole ne zadostuje za kolkor toliko odgovorno mesto. Šole nam dajejo iz leta v leto več intelektualcev. Kam sedaj z bivšimi borci, tistimi med 40 in 50 leti. Ali naj jih kar po vrsti upokojujemo? To se že vse prečesto dogaja. Take tendence so tudi v naših podjetjih. Samo en primer! Pri INLESU v Ribnici opravlja v upravi, odgovorno službo bo-

rec od leta 1941, ki naj bi se po mnenju UO podjetja in nekaterih komunistov upokojil. Čeprav človek s 40 leti še ne želi imeti naziv penzionista.

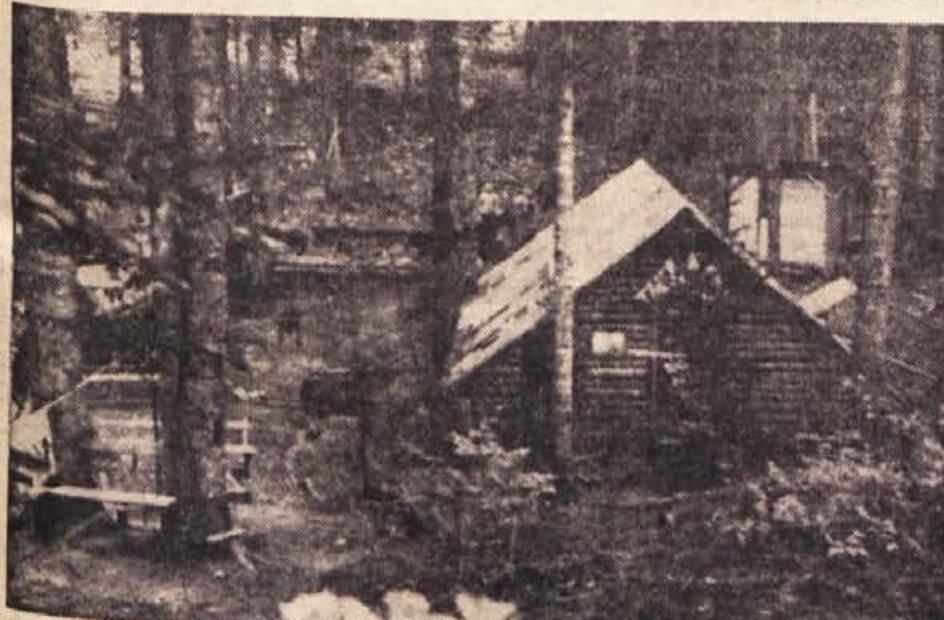
Na aktivu komunistov, članov Zveze borcev Ribnica, je bilo povedanih mnogo pikrih besed na račun slabega odnosa, da ne rečemo podcenjevanja, ki ga imajo mlajši strokovni kadri v podjetjih do bivših borcev. Ali je to izsolati in da so danes v dobro plačanih službah? Borci nočejo miloščne, hočejo to, kar so zaslužili. Miloščina pa se jim zdi doplačevanje za različno do 26.000 din, kot je določeno v zakonu. Podjetja naj omogočijo borcem tako delo, da bodo za svoje delo ustrezno plačani! Ali naj se vratarji, kurirji in podobni poklici rekrutirajo le iz vrst bivših borcev?

To in še marsikaj je bilo povedano na omenjenem posvetu. Nakazane so bile rešitve, ki bi bile v korist borcem. Slišali smo tudi odločno besedo, da se ne bodo pustili žaliti.

KAREL ORAZEN

Zaman je sovražnik leta 1941 računal, da se mu bo posrečilo vojaško in politično zlomiti vstajo slovenskega ljudstva. Pod vodstvom KP in OF, združenim v boju jugoslovanskih narodov pod neuklonljivim praporom revolucije v rokah tovariša Tita, smo Slovenci z lastno partizansko vojsko začeli osvobajati domovino in delati za nov družbeni red. Mladi rod je po vojni dostojno šel po stopinjah očetov, bratov, mater in sestra. In prav tako dela tudi danes: ni mu žal truda ne znoj, kadar pomaga domovini. - Na sliki: prizorček iz mladinske delovne brigade, ki pomaga te dni pri obnovi ceste Metlika - Crnomelj. Njihov pozdrav za 22. julij bo krepak brigadirski horuk!

NA ROGU MED OSVOBODILNO VOJNO

VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM,
POSEBNO PA SVOJIM POSLOVNIM
PRIJATELJEM

ZELI PRIJETNO PRAZNOVANJE 22. JULIJA
IN JIM CESTITA

„KOČEVSKI TISK“
KOČEVJE

Pozdravi in čestitke iz Konopišta

Za praznik vstaje slovenskega ljudstva pošiljajo iskrene čestitke slovenski fantje, ki so pri vojaki v Konopištu. Ob tej priložnosti lepo pozdravljajo mladino in vse domače. Avgust Golob, Jože Rožman in Maks Dominc.

„Letošnja sezona je boljša od lanske“

Edina gostinska delavka-natakarica, ki ima končno strokovno izobrazbo, je v črnomaljskem hotelu »Lahinja« IVANKA ROŽMAN. Pred dvema letoma je v Novem mestu končala gospodinjstvo šolo in se praznoprav usposobila za poklic kuharice, vendar ni dolgo ostala pri tem poslu. Po končani šoli, katero ji je omogočila obiskovatelj Zveza borcev, ker je njen oče umrl v Mauthausnu, se je zaposlila v Makarjevi gostilni v Metliki. Tam je bila deloma v kuhinji, deloma pa je stregla gostom, in slednje ji je bilo bolj všeč. Po 7 mesecih prvega službovanja je prišla v novi črnomaljski hotel, kjer je še danes. Malo začudena je bila, ko sem jo kot gost povabila k mizi.

Ivanka Rožman: »V poklicu sem zadovoljna...«

lavcev, zdaj pa, ko so ljudje na dopustih, je abonentov manj.

— Kadarkoli grem mimo našega hotela, vidim, da na vrto ni veliko gostov. Kako to?

— Ob delavnikih je tam res malo ljudi, ob sobotah zvečer, ko imamo ples, in tudi ob nedeljah, pa je vse zasedeno.

— Kako pa je z vašim služkom? Ste zadovoljni?

— Plačani smo po učinku. Jaz zaslužim okoli 34 — 36 tisoč din na mesec. Hrano imam tu, plačam zanjo 4.600 din, za stanovanje dam 1.500 din, z ostalim denarjem pa še kar lepo izhajam. Porabim ga v glavnem zase. Kadar grem domov, kjer je še več otrok, pa jim kaj nesem.

— Ali imate delovni čas točno določen?

— Imamo. Delamo v izmenah. En teden od šestih do dveh, drugi teden pa od dveh do enajstih zvečer. Razen tega smo v službi vsako soboto zvečer in tudi ob nedeljah. Prosti smo malo, saj ob nedeljah nimamo nič. Med de-

Naročite DOLENJSKI LIST sorodnikom v tujini — hvaležni vam bodo za pozornost!

lavinikom pa grem ob prostih popoldnevih včasih domov, ob torkih in petkih pa v kino. V splošnem sem v poklicu zadovoljna in si ne želim nič posebnega!

R. B.

Spet »pomota« v samopostrežbi

Nedavno je občinsko sodišče v Črnomlju kaznovalo s 7000 din denarne kazni L. P., gospodinjjo iz Metlike, ki je letos aprila v črnomaljski samopostrežni trgovini »Prehrana« skrivaj vzela za 2748 din blaga.

Uslužbenka te trgovine je videla, da je omenjena stranka ob nakupu spravila nekatere stvari v nakupovalno mrežo, nekaj pa v torbico, zato je blagajničarko na to opozorila. Ko je L. P. pri blagajni hotela plačati le to, kar je imela v kovinski košarici, so jo poklicali v pi-

sarno. V njeni torbici so našli še čokolado, več konzerv in 1,98 kg teletine! Izgovarjala se je, da je teletino pomotoma vzela, konzerve in čokolado pa da je dobila v hrambo od neznane ženske, ki jo je tega dne srečala in je ni več videla... Ker so hoteli v trgovini od nje še denar za meso in ker so jo osumili, je bila stranka tako užajena, da mesa sploh ni hotela vzeti in ga seveda tudi plačala ni. Običajna zgodba, ki pa se je končala na sodišču z izrekom sodbe. Ta pa še ni pravomočna.

Za veliko vlomno tatvino v Metliki spremenjena kazen

V našem listu smo poročali o eni največjih vlomnih tatvin, kar se jih je v naših krajih zgodilo v povojnih letih, v kateri so zmikavti iz Zagreba odnesli Vilmi Širko iz Metlike dragocenosti za več sto tisoč dinarjev. Zoper kazni, ki jo je tedaj izreklo novomeško okrožno sodišče, se je pritožil javni tožilec, kakor tudi eden izmed obtožencev.

Vrhovno sodišče je pred kratkim Stevico Nikolčiča, ki se je pritožilo, oprostilo od obtožbe, Ljubici Konstantinovi in Kati Kokandi pa na 3 leta in 3 mesece zapora, Kati Kokandi pa na 4 leta strogega zapora. Ker sta bili obe obtoženki že večkrat kaznovani zaradi podobnih kaznivih dejanj in ju doslej kazni niso spametovale, je bilo Vrhovno

sodišče mnenja, da je treba kazni zaostriti.

V Petrovi vasi: ena najboljših KO SZDL!

Petrova vas je manjša vasica med Črnomljem in Sevnico, njeni prebivalci pa si žele vsestranskega napredka. Posebno delavna je v vasi krajevna organizacija SZDL, ki je lani dobila prvo nagrado 40.000 din na tekmovalnem merilu. Sekretar KO SZDL je še mlad fant Anton Kočevar, po poklicu pismonoša. S svojo torbo je vedno na poti, tako da smo ga večkrat zaman iskali v vasi in na pošti, preden smo ga dobili in zapletli v pogovor.

— Kako ste porabili denar, ki ga je vaša organizacija dobila za nagrado?

I. ljubljanska brigada Moše Pijada, ki dela na cesti Metlika-Črnomelj, je imela minulo sredo dopoldne zbor na dvorišču graškega gradu. Mladina iz občine Ljubljana-Center se v naših krajih dobro počuti, pri delu pa vneto tekmuje z II. belokranjsko brigado Janka Stariha za dosego čim boljših rezultatov.

NOVICE ČRNOMALJSKE KOMUNE

ko pa sva začeli govoriti o njenem poklicnem delu in turistični sezoni, ni bila redkobesedna:

— Letošnja turistična sezona je boljša od lanske. K nam prihaja veliko skupin, tako da imamo skoro vse sobe zasedene. Prihajajo iz Celja, Kranja, Dravograda in Kopra, te dni pa imamo goste iz oficirske šole. Razen teh

Za dan vstaje v črnomaljski občini

V počastitev dneva vstaje sta občinski odbor ZB Črnomelj in Planinsko društvo organizirala v nedeljo, 19. julija, veliko planinsko slavnost na Mirni gori, kjer so izvajali tudi lep kulturni spored.

Istega dne je bilo organizirano srečanje borcev in mladine na vinskih kampingu ob topli Kolpi. Po vseh večjih hribovih bodo danes zvečer zagoreli kresovi, v Črnomlju in na Mirni gori pa bodo razen tega izstrelili več barvnih raket.

Tujci kupujejo, domači trgovci pa ne

Tudi LEPIS na Suhorju presega letošnji izvozni plan

Vsak, kdor se čez Gorjance pelje proti Metliki, postane v Suhorju pozoren na velike skladownice desk, zložene na hribočku nad novo asfaltno cesto. Te deske so last lesno-predelovalne industrije »Lepisa«. Delavke in delavci, ki se

Za vse te predmete imajo že več let dovolj kupcev v inozemstvu: v Švici, Holandiji, ZDA in Angliji. Lani je »Lepisa« izvozil za 130.650 dolarjev svojih izdelkov, kar pa je bilo za okoli 3500 dolarjev manj, kot so računali. Ker nekatera dela opravljajo na prostem, lani pa zaradi izredno slabega

vremena skoro tri mesece niso mogli delati, deloma pa tudi ne zaradi rekonstrukcije svojih prostorov, plana niso povsem izpolnili. Kljub temu si je kolektiv zastavil za letos še dosti večji izvozni plan — 160.000 dolarjev. Do konca junija so izvozili že za 92.300 dolarjev, kar pomeni, da je

polletni plan presežen, in da je upanje, da bo tudi ob koncu leta rezultat silno ugoden.

Zanimivo je, da za predmete, ki jih v inozemstvu prodajo ko med, doma ni zanimanja. Ne med kupci, temveč med trgovci! Pred leti so pokušali prodati svoje izdelke na domačem tržišču prek različnih trgovskih podjetij, pa se ni obneslo. Kot nam je povedal direktor podjetja tov. Zvone Jerman, pa so zasebnim kupcem, ki prihajajo naravnost v podjetje, prodali že okoli 2000 garnitur stenskih poličk, ki veljajo le 2000 din.

Poličke imajo kovinsko ogrodje, ki se pritrdi v steno, izdelane pa so iz lesa v več barvah, tako da so ličen okras vsakemu stanovanju. Kako, da naši trgovci tega ne spravijo v denar, je res uganka!

Rm.

Metliški bife dobi več prostora

Delavci črnomaljskega podjetja »Begrada« opravljajo ključna dela pri metliškem bifeju. Prostore, kjer so bile nekdanje garaže, so preuredili, tako da bodo med najlepšimi in najsodobnejšimi gostinskimi lokali pri nas. Vse bi bilo že lahko narejeno, ko se ne bi dela zavlekla zaradi napeljavne centralne kurjave, vendar bo tudi to kmalu urejeno. Podjetje Mercator, v katerega lasti je metliški bife, bo tako ob avtobusni postaji odprl lokal, ki bo lahko Metliki in vsem njenim prebivalcem v ponos.

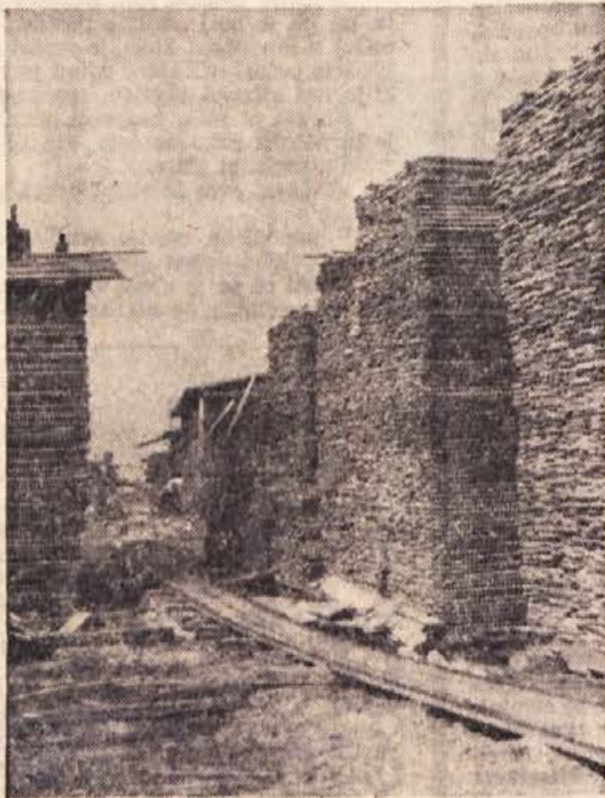
METLIŠKI TEDNIK

vozijo na delo v suhorski obrat iz bližnjih in daljnih vasi, predelujejo s pomočjo sodobnih strojev les v televizijske stolčke, poličke za na steno in drugo.

»ČAS HITI« v Metliki

Metliška mladina redno izdaja svoj časopis Čas hiti. Ta mesec je izšla že sedma številka, ki prinaša informacijske članke, literarne prispevke ter kritike metliških napak. Vsak mesec izide 120 ciklostiranih izvodov, ki so si že pridobili ime, saj je vest o izhajanju mladinskega glasila prodrla tudi v Ljubljano, kjer jo je objavila Mladina. Razveseljuje predvsem dejstvo, da razen mladine v to glasilo dopisujejo tudi študentje in starejši občani. Če bodo izdajatelji nadaljevali z delom v tem smislu, so na najboljši poti, da »Čas hiti« postane ne samo glasilo mladine, ampak glasilo Metlike sploh, zlasti še, ko bodo avtorji prispevkov prebrodili začetne težave, saj se nekaterim delom pozna precejšnje začetništvo.

—al

Ne samo o tko, se veliko več je takih skladownic v bližini suhorskega obrata LEPIS, kjer delajo televizijske stolčke, stenske police in drugo za izvoz.

Sekretar krajevne organizacije SZDL v Petrovi vasi je Anton Kočevar

to je vsaka organizacija še prispevala. V stavbi, kjer je bila do nedavnega osnovna šola, smo oba aparata namestili. Zdaj je tam vedno živo. Odkar imamo v vasi gramofon, je začela delati tudi mladina, prej pa sploh ni bilo vaškega aktiva.

— Kaj vse je vaša organizacija letos že naredila?

— Pozimi smo imeli čisto sestanke, kjer smo razpravljali o vseh mogočih stvareh, ki kmetovalce zanimajo. Odkar se je začelo delo na polju, smo s tem skoraj prenehali, ker ljudje nimajo časa. Naša organizacija si je zadala nalogo predvsem še povečati število članstva (zdaj jih imamo 192), zatem pa urediti gasil-

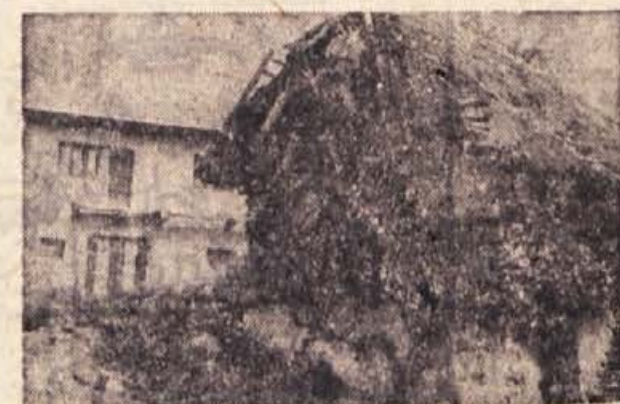
ski dom. Pod streho je že, vsega ostalega pa se ne moremo lotiti, ker je zmanjkalo denarja. Žal nam je predvsem zato, ker se tako dela škoda! Imamo tudi nekaj slabih poti, katere bi radi popravili, vendar pa moramo dobiti drobilec. Pred zimo se teh del ne bomo mogli lotiti.

— Vi ste tudi sekretar vaškega aktiva ZMS; kaj dela mladina v vasi?

— Sem že povedal, da je bil aktiv ZMS šele pred kratkim ustanovljen. Ko smo v bližnji šoli namestili radio in gramofon, se je okoli njega začela zbirati mladina. Tako je bil ustanovljen vaški aktiv, ki že kar pridno dela. Mladina pomaga s prostovoljnimi deli pri ureditvi okolice gasilskega doma, prireja pa tudi zabavne večere in popoldneve. Dokler ni bila mladina organizirana, je predstavljala za vas problem, o katerem smo večkrat govorili tudi na SZDL, zdaj pa se je vse lepo uredilo. Mladina, SZDL, kakor tudi vse ostale vaške organizacije v Petrovi vasi si želimo le to, da bi še uspešneje delali, kot smo že doslej.

Za dan tankistov v Črnomlju

V izložbi lokala, kjer ima prostore črnomaljska zadruga, so pripadniki garnizona Črnomelj pripravili foto razstavo v počastitev 20-letnice jugoslovanskih oklopnih enot. Velike in lepe črno-bele fotografije so mnogim mimoidečim predstavile tankiste in pripadnike drugih oklopnih enot pri delu, na vojaških vajah in v njihovem življenju v enotah JLA.

Na Radovici se je staro začelo unikatni novemu. V teple podrti hiši nihče več ne stanuje. Šaljivi vaščani pravijo, da jo bodo pustili za vaški muzej, njen lastnik pa si je zgradil sodobno domačijo, ki jo vidimo v ozadju.

Do 1970. leta: poldruga milijarda prometa!

Glavna skrb kolektiva je in bo ostala: zadovoljiti potrošnika!

Ko govorimo o razvitosti trgovske mreže v ribniški občini, ne smemo pozabiti, da se je tu razvoj trgovine pričel pravzaprav šele leta 1961 z združitvijo treh trgovskih podjetij v Ribnici, preteklo leto pa so se mu pridružili še trgovski podjetji v Sodražici in Loškem potoku ter Železnina v Ribnici. Novo trgovsko podjetje, ki sedaj posluje deloma tudi v kočevski občini (z obrati v Podpreski in na Travi), je dobilo ime »Jelka«.

Ena od osnovnih misli ob združevanju majhnih trgovskih podjetij je bila: združeni bomo lahko napravili več, lažje bomo obračali ustvarjena sredstva, sklade, lažje bomo gradili in urejali nove lokale,

REŠETO

kar vse dotlej ni bilo mogoče ali pa le v zelo majhnem obsegu. Prvotno nezaupanje je splahnelo ob otvoritvi nove samopostrežne trgovine, potrošniki pa so se že navadili na to, da dobijo vsako leto kak nov, sodoben lokal.

Kolektiv trgovskega podjetja se ves čas zaveda, da je njegova osnovna naloga ustreči potrošniku. To pa velikokrat pomeni žrtvovanje, odpuščanje, vlaganje sredstev v izboljšavo, modernizacijo lokalov. V teh letih so že uredili poleg samopostrežne trgovine (okrog 13 milijonov) še trgovine v Grčaricah (2 milijona), Opremo v Ribnici (4 milijone), trgovino Živila v Ribnici (5 milijonov) in Manufakturo (7 milijonov), medtem ko so za gradnjo trgovsko-stanovanjske hiše v Loškem potoku namenili nad 80 milijonov dinarjev. Trgovska hiša v Loškem potoku bo predvidoma dograjena v treh letih. V stavbi bodo razen trgovskih lokalov še skladišča in stanovanja.

Po večletnih težavah se je v dobrepoljski Apnenici letos obrnilo na bolje, saj so polletni plan dosegli in ga celo nekoliko presegli. To je vsekakor posledica ugodnih tržnih pogojev, prav gotovo pa tudi kvalitete apna, ki spada v gornji del 2. kategorije. Dobrepoljsko apno prodajajo v glavnem v Split, Zagreb, Sremsko Mitrovico, Vojvodino, na Notranjsko itd.

Stare peči za žganje apna še niso upokojili, saj daje po 500 ton apna na mesec (17 ton dnevno), nova peč pa 25 do 26 ton dnevno (kapaciteta 30 ton). Kvaliteta apna vsak mesec kontrolirajo in pomanjkljivosti sproti odpravljajo. Ena glavnih nalog je trenutno mehanizacija dela v kamnolomu, kjer je še precej ročnega dela. Delavci v apnenici so nagrajeni po toni nakuhanega apna, medtem ko delajo v kamnolomu na akord in zaslužijo nekateri tudi nad 50.000 din.

Podjetje je nameravalo sodelovati pri gradnji poslovno-stanovanjske stavbe v Dragi, ki jo bo gradil GO KGP v Podpreski. Trgovina, ki bi jo uredili v novi stavbi, bi predvidoma zadoščala za ves dratarski konec, vendar bi bila oddaljena za potrošnike iz Trave in nekaterih drugih vasi. Na Travi že imajo lepo urejen lokal, ki bi ga v tem primeru morali opustiti. Končno so se odločili, naj ostane tako kot sedaj, t. j. lokal v Podpreski bo treba dokončno urediti. S tem pa bo tudi vprašanje trgovin v tem koncu kočevske občine rešeno.

Trgovina v Grčaricah, ki je vsa leta vedrila v napol razpadli stavbi, je bila nujno potrebna popravila. Po temeljiti adaptaciji dveh prostorov in nabavi boljše opreme je trgovina »Gozdars« v Grčaricah lahko podjetju v ponos, občanom pa v zadovoljstvo.

Ze prihodnje leto bo verjetno na vrsti adaptacija trgovine v Dolenji vasi, na kar občani že vrsto let opozarjajo. Trgovska poslovalnica »Lončar« namreč že dolgo ne odgovarja, predvsem po kapaciteti, zaradi neurejenosti pa trpi tudi higiena. Podjetje se je odločilo ustreči prihodnje leto želji potrošnikov v Dolenji vasi in Prigorici.

Med načrti trgovskega podjetja Jelka v Ribnici velja omeniti še to, da bodo do leta 1970 obnovili opremo v vseh 28 poslovalnicah, v večjih pa namestili registrske blagajne. Kjer je potrebno, bodo lokale tudi obnovili. Vse poslovalnice v Ribnici bodo opremili z neonskimi napismi (sedaj jih imajo že Samopostrežba, Živila in Manufaktura, ki še ni dokončno urejena).

Nemajhne skrbi predstavlja pomanjkanje skladišč, brez katerih je težko zadovoljiti vedno večje povpraševanje po

trošnikov po vseh vrstah blaga. Pred kratkim je podjetje kupilo bivše Cenetove hleve, v katerih bodo 337 kvadratnih metrov površine lahko s pridom uporabili za vskladiščenje blaga, seveda potem, ko bodo prostore primerno uredili. Za hitrejšo manipulacijo so letos kupili tudi tovorni avtomobil.

Po združitvi treh trgovskih podjetij pred štirimi leti se je promet iz leta v leto naglo povečeval, tako da je lanski celotni dohodek znašal že 838 milijonov dinarjev (plan 740 milijonov). V letošnji plan so zapisali 950 milijonov dinarjev prometa, vendar bo končni uspeh, sodeč po dosedanjih pokazateljih, občutno večji. V naslednjih letih, tja do 1970, so si zadali kot osnovno nalogo povečati vsako leto promet za 10 odstotkov, tako da bi ob koncu sedemletnega pla-

V pred kratkim prenovljeni trgovini SADJE-ZELENJAVA v Ribnici (Foto Mohar, Ribnica)

na prišli že na poldrugo milijardo dinarjev.

Prikaz ne bi bil popoln, če ne bi na koncu zapisali še nekaj besed o kadru, standardu in prehodu na skrajšan delovni čas. S kadrom, pravijo, nimajo posebnih težav; potrebne trgovske delavce si vzgajajo sami, osebni dohodki pa so odvisni od prometa in je le še nekaj takih, ki imajo pod 25.000 din. S prihodnjim letom bodo uvedli tudi počitniški regres za letovanje; kdor ima manjše osebne dohodke, bo dobil večji regres, člani kolektiva z večjimi OD pa manj.

Verjetno bodo v enem mesecu že lahko prešli na 42-urni delovni teden. Kakor povsod so potrebni tudi v trgovini podrobne analize; v trgovini morda še bolj, ker morajo delovni čas prilagoditi potrošnikom. Ko bo analiza pripravljena, se bodo v kolektivu o njej še posebej pomenili.

F. G.

V bogato založeni trgovini potrošnik hitro najde, kar potrebuje — to pa je eden izmed pogojev za zadovoljstvo! (Foto Mohar, Ribnica)

TORBICA (Sodražica): od 34 na 100 milijonov dinarjev

V sodraškem obratu ljubljanske Torbice, ki je bil odprt konec 1962. l., izdelujejo drobno usnjeno galanterijo, denarnice, etuje ipd. Predvsem je pomembno to, da daje zaposlitev zdaj že blizu štiridesetim ženskam iz tega kraja, ki so se s tem delom srečale prvič ob prihodu v obrat.

Zenske in dekleta, ki se po končani osemletni šoli zaposlujejo v Torbici, se kaj hitro priučijo delu in potem jim gre kar dobro izpod rok. Lansko leto so napravili za 61 milijonov denarnic, etujev in drugih izdelkov usnjene galanterije (plan 34 milijonov), za letos pa so postavili plan

na okroglih 100 milijonov. V prvih šestih mesecih so že izpolnili pol letnega plana, čeprav je bilo zaposlenih manj, kot so predvidevali. Letno obveznost bodo lahko izpolnili — pravijo — saj bodo avgusta zaposlili vsaj še deset delavk.

Zadnji mesec so v proizvodnji dosegli bistveno spremembo, namreč v nagrajevanju; prej so bile delavke plačane po času, sedaj pa so po normi. Tak način nagrajevanja seveda precej vpliva na kvaliteto izdelkov, povečali pa so se tudi osebni prejemki: lanskih povprečnih 17.000 na 25.000 in več.

Seja sveta za industrijo in obrt — tokrat v OPREMI

Svet za industrijo, promet in obrt Obs Kočevje je na zadnji seji sklenil, da bodo imeli poslej seje v posameznih gospodarskih organizacijah in podrobneje analizirali njihovo problematiko. Prva taka seja je bila 26. junija v obrtnem centru Oprema. Na seji so

obravnavali problematiko obrti v družbenem sektorju, posebej pa še problematiko obrtnega centra Oprema. Oprema združuje naslednje dejavnosti: mizarstvo, tapetništvo, pleskarstvo in steklarstvo. Podjetje je nastalo 1961. leta z združitvijo več majhnih obrtnih delavnic. Zlasti kritično je bilo 1962, sedaj pa je stanje že precej boljše in ni tako slabo, kakor je na prvi pogled kazalo.

Ena glavnih težav je neredno preskrbovanje lesa, drugi problem pa je uslužnostna dejavnost. Svet je priporočil organom samoupravljanja, naj se odločijo za obrat, ki bi skrbel za uslužnostno dejavnost, ostali pa naj se specializirajo na ožji krog serijskih izdelkov (stavbno pohištvo, tapetništvo). Tretje vprašanje je vzgoja in izobraževanje delavcev. Zadnji čas je nekaj kvalificiranih delavcev zapustilo podjetje, predvsem zaradi slabih stanovanjskih razmer.

Podjetje ima v Kočevju nedvomno perspektivo. Po mnenju članov sveta pa bo treba na eni prihodnjih sej temeljito razpravljati o perspektivah lesne industrije v občini.

O skupščini in njenih organih

Zadnje zasedanje obeh zborov skupščine občine Kočevje — 14. julija — se je začelo nekoliko bolj slovesno kot druge krat: priseglo je namreč pet novih odbornikov, ki so bili v nekaterih volilnih enotah z nadomestnimi volitvami izvoljeni konec prejšnjega meseca. Novi odborniki so Anton Zagar, Pepca Zajc, Matija Rugole, Franc Cankar in Miro Gregorc.

Kljub izrazito dopustniškemu času se je seja udeležila velika večina odbornikov, ki so pod prvo točko obravnavali delo upravnih organov skupščine za preteklo leto. Na 130 straneh poročila je bilo podrobno obdelano delo, uspehi in težave občinskih organov in je bilo, čeprav že malo kasno, zelo potrebno. Odborniki bodo namreč lahko poročali volivcem podrobneje o delu skupščine in ostalih organov, saj le-ti velikokrat izrečejo marsikatero pikro (tudi neupravičeno). Hiter račun dela občinskih organov, ne vedo pa, kakšne težave ima občina. Ena precejšnjih težav je vsekakor pomanjkanje

strokovnih kadrov v njenih organih. Kljub stalni skrbi za strokovno izpopolnjevanje, je rečeno v poročilu, stanje lanske leto še ni kazalo zadovoljujoče slike. Se vedno je v upravi skupščine zaposlenih 26 odstotkov uslužbencev, ki nimajo za njihova delovna mesta predpisane strokovne izobrazbe, če upoštevamo pa dejansko izobrazbo, je stanje še slabše.

KOČEVSKÉ NOVICE

Predsednik sodišča Julij Plut je odbornike seznanil tudi z delom in problemi sodišča. Na seji so med drugim sklenili, da je treba posvetiti svetu delovnega kolektiva občinske uprave več pozornosti, tajnik in načelniki oddelkov pa naj skrbneje obravnavajo odnose med občani in uslužbenci (uradne ure). Hiter je treba reševati kadrovske zadeve v upravi (študentiranje), uslužbence pa za njihovo delo primerno stimulirati.

Skupščina je na tej seji odobrila delovni organizaciji Krojaštvo milijon din dotacije za ureditev tal v delavnici, Čevljarstvu pa 150.000 din za ureditev nove delavnice nasproti gostilne Rog.

Ker se je razprava o delu občinske uprave močno zavlekla, ni bilo več časa za poročilo Zavoda za zaposlovanje delavcev, kar so odložili na naslednjo sejo.

LJUDJE MED SEBOJ

Sestankomanija

Sestankov poznamo več vrst, tiste, o katerih teče beseda, pa lahko zvrstimo v tri skupine: v plodne, neplodne in brez dnevnega reda, ki v bistvu spadajo v drugo kategorijo.

Znanec je z vso naglico prihitel po ulici in komaj »zdelal« ovinček. Za trenutke sva poklepetala in potožil je, da hiti s sestanka na sestanek, zjutraj, dopoldne, opoldan, popoldan, ponoč v noč, v svojo pisarno, kjer dela, pa komaj še utegne. Zepe je imel polne vabil na sestanke, ki se vseh niti ne more udeležiti. »To,« je dejal, »sploh ni ničemur več podobno! Ti sestanki so postali že prava manija... Ne vzdržim več, nisem več mlad, družino komaj še poznam, v službi me redko vidijo (je direktor)...«

Res je, sestanki so nujno potrebni, saj je tekoče problematike vedno več. Toda velikokrat bi zadestoval kratek posvet brez dolgovernih monologov, govorov, debat. Če tak sestanek ni dobro pripravljen, da dnevni red oblikujejo gredeč, in če gradivo zanj ni bilo že prej pripravljeno, se lahko močno zavleče, rezultat pa je mogoče isti kot pri kratkem, dobro pripravljenem posvetu.

Toda vsa tragika sestankov ni v tem, da jih je preveč (v sedanjem predkongresnem obdobju bi jih lahko bilo še več), pač pa v tem, da navadno prizadevajo vedno iste ljudi, medtem ko ostaja velika večina indiferentna, prosta sestankov, čeprav je na veliki večini sestankov morda govora prav o njih.

Lepo je poudaril član CK ZKS France Simonič na konferenci Zveze komunistov v Kočevju, naj bo v prihodnje čim manj sestankov, ti pa naj bodo kvalitetni, konstruktivni, dobro pripravljene in naj jim bo, predvsem, glavni smoter izvajanje vseh dosedanjih ugotovitev in sklepov v življenju, v praksi...

S študentskega posvetovanja v Novem mestu

Na pobudo občinskega odbora SZDL v Novem mestu je prejšnji teden prišlo do posvetovanja med študenti in predstavniki političnih organizacij. V uvodnem govoru je predsednik SZDL tovariš Slavko Dokl predvsem poudaril, naj bi bili taki posveti bolj pogosti in naj bi postala povezava med študentskim klubom in političnimi organizacijami tesnejša.

Studentje so na začetku predlagali, naj bi se delo novomeškega kluba študentov poživilo. Večina se še spominja Kluba dolenskih visokosolcev, ki je prav plodno deloval. Omeniti velja, da je bil prav takrat kontakt med študenti in političnimi organizacijami najtesnejši. Danes ti stiki niso tako čvrsti in tudi delo kluba je šibkejšo. Akcije kluba so občutno pad-

le: v letu 1962-63 jih je bilo osem, letos pa sta bili le dve. Vendar pa so študentje pripomnili, da se novinci ne znajdejo takoj, ker imajo veliko težav s študijem. Ker pa so bili letos v vodstvu kluba z redkimi izjemami le novinci, ta moment precej opravičuje nedelavnost kluba. Da pa letos delo ne bi šlo po starih poteh, so študentje izvolili iniciativni odbor, ki bo poskrbel za delovni program. Navzoči so odboru kar takoj dali nekaj koristnih nasvetov; predvsem je bila velika večina za športno društvo, ki naj delu-

NOVOMEŠKA KOMUNA

del manjši kmetje. Precej ljudi je zaposlenih pri Kremenu, v Iskri, v IMV, pri Pionirju in v Mizarskem podjetju Podgorje v Sentjerneju, saj se jih vozi na delo v ta podjetja vsak dan več kot 250. Bodoča KS Oreho-

veca ima lepe možnosti za razvoj. S pomočjo občine Novo mesto bi lahko v turistične namene uporabljal grad Prežek, v katerega je družba vložila precej denarcev. Po raznih obrtniških uslugah, kot so kolarske, kovaške, čevljarne in druge, je veliko povpraševanje, sušmarji pa navijajo cene. Delovni obrtniki, voljni delati, bodo lahko v KS našli pošteno zaposlitev in bodo lahko socialno zavarovani. To bo v prid prebivalcem in posameznikom.

Rudi Pušenjak

diša še naprej ostane osnovna oblika pomoči pri študiju, kreditiranje pa naj postane le dopolnilo. Glede višine študentskega stipendija so bili študentje mnenja, naj bi bila študentska vse letnike enaka, dolžni pa bi najnižjo mejo. Hkrati so menili, naj bi šle študentske v korak s potrebami.

Na posvetovanju je bilo podčrtano dejstvo, da je občinska skupščina razpisala letos za družbene službe 14 študentskih, prijavitelcev pa je le šest. Vzroke za to gre bržčas iskati v neurejenih razmerah, zlasti v prosveti. Na posvetovanju smo še slišali, da so v letu 1963-64 delovne organizacije, občinska in okrajna skupščina študentov 259 študentov. Povprečna študentska okrajna skupščina je bila 15.600 din, delovnih organizacij in občinske skupščine pa 12.700 dinarjev.

Na koncu so se študentje zavzeli še za boljše kadrovske službe po delovnih organizacijah, saj so se do zdaj reševale kadrovska vprašanja sila ozko, kolikor so jih sploh reševale. Zato bo v bodoče potrebna tesnejša povezava med delovnimi organizacijami, političnimi organi ter študentskim klubom.

V Orehovici nastaja krajevna skupnost

Prejšnji mesec je bil v Orehovici sestanek predstavnikov krajevnega odbora in vodstev družbenih organizacij. Tov. Zvone Perc je prisotnim na kratko obrazložil naloge krajevnih skupnosti, ki bodo kot nov samoupravni organ prebivalcev prevzela vlogo dosedanjih krajevnih odborov in hkrati skrbele za širše potrebe prebivalcev. Bodoča krajevna skupnost v Orehovici, o kateri je tekla beseda, bi organizirala komunalne, stanovanjske, gospodarske, socialne, zdravstvene,

kulturno-prosvetne in druge dejavnosti za zadovoljevanje potreb prebivalcev in gospodinjstev. Na posvetu so ustanovili pripravljalni odbor, ki bo izdelal osnutek statuta bodoče KS Orehovica. V osnutku bo upošteval dane pogoje in možnosti področja. KS bo obsegala vasi: Orehovica, Cerov log, Mihovo, Star vas, Loka, Gornje in Dolnje Mokro polje, Polhovica, Praproče, Zeravin, Pristava, Zapuže, Hrastje in Tolsti vrh.

V naštetih naseljih živi več kot 1000 ljudi, ki so večji

del manjši kmetje. Precej ljudi je zaposlenih pri Kremenu, v Iskri, v IMV, pri Pionirju in v Mizarskem podjetju Podgorje v Sentjerneju, saj se jih vozi na delo v ta podjetja vsak dan več kot 250. Bodoča KS Orehovica ima lepe možnosti za razvoj. S pomočjo občine Novo mesto bi lahko v turistične namene uporabljal grad Prežek, v katerega je družba vložila precej denarcev. Po raznih obrtniških uslugah, kot so kolarske, kovaške, čevljarne in druge, je veliko povpraševanje, sušmarji pa navijajo cene. Delovni obrtniki, voljni delati, bodo lahko v KS našli pošteno zaposlitev in bodo lahko socialno zavarovani. To bo v prid prebivalcem in posameznikom.

Rudi Pušenjak

Mednarodni esperantski kongres v Haagu

49. mednarodni kongres esperantistov bo od 1. do 8. avgusta letos v Haagu; zanj se je prijavilo že nad 2500 udeležencev z vseh kontinentov. V času kongresa bodo imeli pravniki, zdravniki, znanstveniki, arhitekti in drugi strokovnjaki svoje posebne konference, profesorji univerz, med njimi tudi Jugoslovani, pa bodo predavali na ljudski univerzi v Haagu.

Mednarodno gledališče iz Pariza bo ob tej priložnosti gostovalo v Haagu in bo uprizorilo dela Čehova, Lorca, Ionesca, Kljakovića, Matkovića in Sartra.

Težave z mlačvijo

V Sentrupertu so pridelovalci žitaric v precejšnjem precepu, ker ne morejo omlatiti ječmena in pšenice. V vasi nimajo primernih strojev, zato so pričakovali, da jim bo prišla na pomoč mlatilnica s kmetijskega obrata. Stroj pa so s tega obrata umaknili, češ da so se pokvarili. Marsikdo se je tedaj vprašal, kako skrbijo za stroje, da se kaj takega pripeti prav ob žetvi in mlačvi.

TREBNJE - ENKRAT MALO DRUGAČE

Tovariša Buka ni več

Vse Novomeščane, posebno pa starejše, je prejšnji teden pretresla novica, da nas je tov. Ferdo Buk za vedno zapustil. Ni še dolgo tega, kar smo ga videli vsako nedeljo na daljših izletih v okolico Novega mesta, zadnje čase pa ga je bolezen priklenila na posteljo in ga že nekaj mesecev tudi v mestu ni smo več srečavali.

Ferdo Buk je 1908. leta začel v našem mestu opravljati brivsko obrt in je to delo opravljal v istem lokalu na Cesti komandanta Staneta več kot 50 let. Že od nekdaj je bil znan turistični delavec, saj je bil 18 let predsednik Turistično-Olepečevalnega društva, po vojni pa več let predsednik odbora za olepšavo mesta. Bil je znan kegljač v klubu »Plankaa« in od leta 1919 do 1941 načelnik društva naprednih obrtnikov; razen tega je šest let vodil novomeško godbo.

Do predzadnjega leta ni bil nikdar bolan in je vedno, prej v lokalu, potem pa na cesti, kjer je srečaval svoje znance, s svojo vedrino in njemu lastnim humorjem pripovedoval šaljive zgodbe, ki se bodo še

dolgo ohranile med prebivalci Novega mesta.

Zadnja leta, ko ni več opravljal brivske obrti, je vel z vsem srcem za lepšo podobo našega mesta. Parke in zelenice v mestu je

ljubil bolj kot svoj vrt in si je vneto prizadeval, da bi jih še polepsal in da bi se v njih ne delala škoda.

Izgubili smo dobrega obrtnika, nadvse požrtovalnega, nesebičnega človeka, ki je slovel kot pravi poštenjak. Kot tak nam bo ostal v lepem spominu!

Red in mir - odslej bolj spoštovana!

Prihodnjič: o kreditni sposobnosti občine

Ob navzočnosti poslancev Slavka Grahka in Ludvika Goloba je skupščina trebanjske občine na seji 16. julija v prostorih tovarne šivalnih strojev na Mirni obravnavala najrazličnejša gospodarska vprašanja in druge zadeve.

Razprava se je začela z obravnavanjem dopolnitve v odloku o novi organizaciji šolskega omrežja v občini. Sprememba se nanaša na šolski okoliš podružnične šole v Sentlovcu, ki je z novim odlokom pripojen deloma k osnovni šoli v Trebnjem, deloma k osnovni šoli v Velikem Gabru.

Predlog odloka o javnem redu in miru je dal dovolj snovi in pobud za živahno razpravo, v kateri se je oglasilo več odbornikov. Alojz Krhin je menil, da bi morale biti primerne kazni za vse tiste, ki z motornimi vozili drvijsko skozi naselja, dvigajo oblake prahu in ogrožajo javni red in mir. Franjo Bulc je poudaril, da je krajevni odbor na Mirni že napravil vloge za omejitev hitrosti v naseljih, vendar uspeha še ni. Inž. Branko Voljč je pripomnil, da je v osnutku odloka, o katerem teče razprava, precej nejasnosti. Navedel je 6. točko 2. člena, ki prepoveduje trgovanje na tistih mestih, kjer tega ne predvideva uredba o tržnem redu. Dodal je, da trebanjska občina še nima odloka, ki bi določil, kaj so tržni prostori, in bo zato težje izvajati določilo odloka o javnem redu in miru. Po mnenju odbornika Bulca bodo morala tako in podobna vprašanja rešiti krajevne skupnosti.

Poročilo občinskega javnega pravobranilstva iz Novega mesta so odborniki ocenili kot precej zakasnelo informacijo o delu te službe. Zeleli so, naj bi v bodoče pravobranilec poročal skupščini najmanj dvakrat letno, prvič pa vsekakor prej kot v sedmih mesecih.

Razprava o najemanju posojil v razne namene je bila zelo živahna, vendar so neka-

TREBANJSKE NOVICE

teri menili, da bo treba sjei alt prej spregovoriti o kreditni sposobnosti občine. Po približni oceni je občina v prvih sedmih mesecih letos najela za blizu 1 milijardo dinarjev posojil, kar da precej misliti. Domenili so se, naj bi stekla beseda o zadolženosti in sposobnosti občine na eni prihodnjih sej občinske skupščine.

Mokronožani gradijo vodovod

Večletni pogovori, naj bi Mokronog in vasi v njegovi okolici dobili vodovod, so bili na splošno le poplačani z uspehom: pred nedavnim so začeli s prvimi izkopi, ob koncu julija pa bo na tem gradbišču delala brigada srednješolske mladine iz trebanjske občine.

Nestrpnemu prebivalstvu in vodovodnemu odboru pa ja šele zdaj, ko je znan celoten program in načrt za ta dela, jasno, da gradnja takega vodovoda ni niti majhna niti nepomembna stvar. Šele zdaj so se namreč pojavile tiste težave, o katerih so menili, da niso bistvenega pomena in jih bodo lahko odpravili z množičnim sodelovanjem občanov. To so predvsem finančne težave, zavoljo katerih mokronoškega vodovoda gotovo ne bo mogoče speljati v enem zamahu, kakor bi vsakdo želel. Predvidevajo, da bodo letos lahko uredili le 4,8 km vodovoda, kar pa je precej manj, kot so trenutne potrebe. Ta odsek obsega v glavnem prvo etapo del pri gradnji vodovoda, ki naj bi po grobem računu veljal okrog 155 milijonov dinarjev. Sredstva za prvo etapo (zajetje, rezervoar na Belem griču in cevovod do Martinje vasi) so v glavnem (vsaj na papirju) zagotovljena, ker bo občina v ta namen najela 58,5 milijona dinarjev posojila, od tega 10,5 milijona pri republiškem stanovanjskem skladu. Seveda pa računajo pri tem na znatno pomoč občanov, o čemer naj bi se ti pomenili na zgorih volivcev.

Finančne težave so pravzaprav edini vzrok za negotovost take gradnje, zlasti nadajevanje naslednjih vodovodnih etap. Težko je predvideti, kdaj bo mokronoški vodovod dokončno urejen. Morda je težje tudi zato, ker je letošnja gradnja prišla tako iznenada in je našla skoraj nepripravljene domala vse, občino in občane.

Novomeška kronika

■ Naslanjati kolesa na zidove je prepovedano: piše marsikje, tega pa skoraj nihče ne upošteva. V Dianovi ulici, kjer je ribja restavracija, je včasih toliko koles, da je nemogoče vsak promet in se tudi pešci stezka prerinejo skozi njo. Glede na vedno večje število koles je mestu čedalje bolj potrebna kolesarnica. Kaže pa, da pristojni organi malo razmišljajo o tem in ni upanja, da bi se stanje kaj kmalu izboljšalo.

■ »Kupite lučke!« vabijo prodajalci pred hotelom Metropol in na Glavnem trgu. In ne zaman, kajti lučke so v poletni vročini (resda se je šele pričela) poleg sladolepa prijetno hladilo ne le za otroke, ampak tudi za starejše sladokusce.

■ Cirkularka se je te dni v mestu spet oglasila in spomnila meščane, naj si nabavijo drv in premoga za čez zimo. Do zime je sicer še precej dolgo, vendar vsak dober gospodar ve, da si je treba kurjavo prej pripraviti.

■ Slike oziroma fotografije, ki jih na razstavi deski na Glavnem trgu redno prikazuje fotokino klub, govore o velikem smislu za fotografijo in zanimivosti marljivih fotoamaterjev. Tokrat prikazujejo prizore z izseljeniškega pikni-

ka v Metliki, kakor so jih ujela njihove kamere.

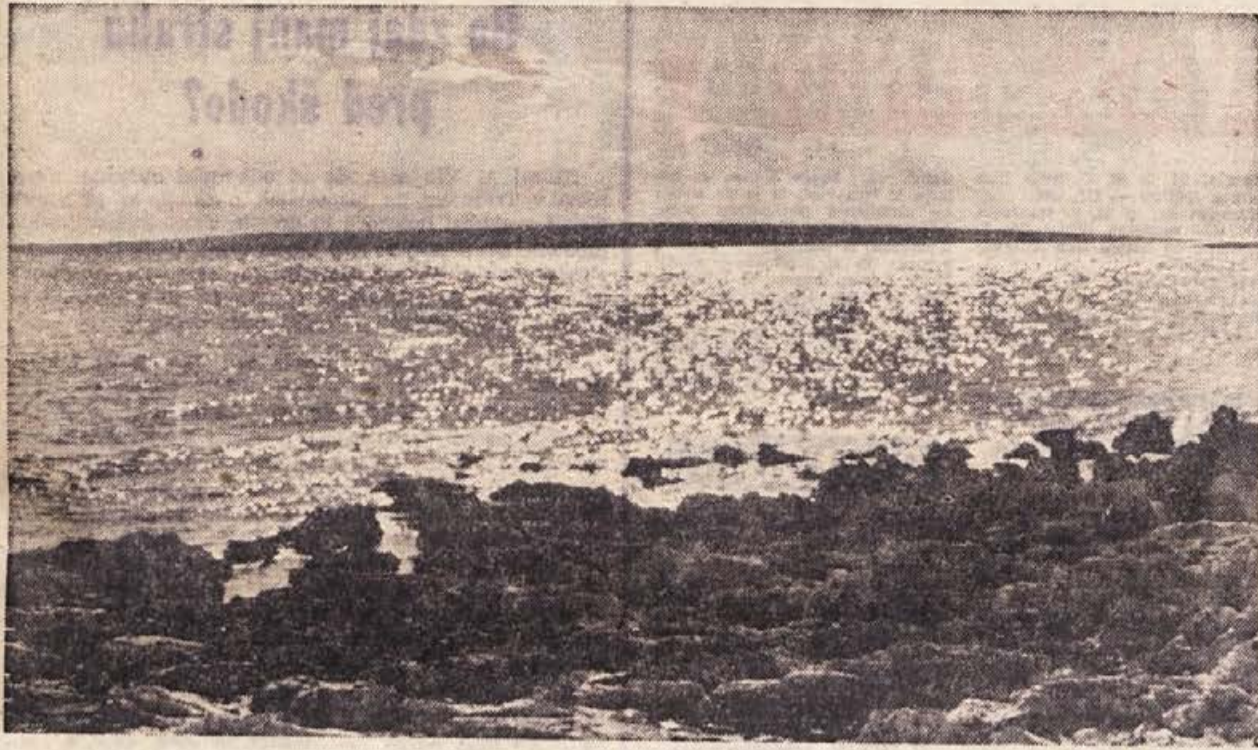
■ Plakatiranje s tem, da so namočene nove oglasne deske, še ni urejeno. Na mnogih mestih, kjer so take deske, rumenijo in bledijo po več tednov stari plakati in obvestila. Nihče ne ve, ali so v okras ali pa je nanje pozabil tisti, ki jih je namestil.

■ Standardna poslovilnica Suha roba je spet ena od prodajal, ki jih v zadnjem času preurejajo. Tako se počasi modernizirajo vse novomeške prodajalne. Med tem časom, ko Suha roba preurejajo, bodo potrošniki lahko kupovali v Domu opreme na Glavnem trgu.

■ Slamniki gredo v Novem mestu v teh vročih dneh dobro v promet. V prodajalni Velur jih ljudje kupijo vsak dan od 15 do 30. Svojevrsten rekord je bil zabeležen v soboto, ko so jih do desete ure prodali kar 40!

■ Kopalci s pridom izkoriščajo redke sončne dni. Na kopalnišču opazimo ob takih dneh precej ljudi, ki jih umazana, narasla in ne preveč topla Krka ne more zadržati, da se ne bi ohladili v mrazih valovih.

■ Gibanje prebivalstva. Pretekli teden v mestu ni bilo porodov, porok tudi ne. Umri pa je znani brivski mojster Ferdo Buk iz Koštalove 7, star 80 let.

Pred 50 leti prvič z vlakom v Belo krajino

Letos je med proslavljanjem več znamenitih obletnic neopazno šla mimo nas 50-letnica belokranjske proge. Se dobro se spominjam, da je bilo maja ali junija 1914. leta, ko je odpeljal neko nedeljo zjutraj z novomeške postaje prvi vlak, poln potnikov, v Belo Krajino. Bil sem še kratkohlačež, vendar mi je vse ostalo v prav svežem spominu.

Kako sem takrat občudoval železniški most čez Krko, ki je bil za tiste čase res mogočen objekt! Kandija in vse ostale postaje, kjer se je vlak ustavljal, pa so bile lepo okrašene. Povsod so bili govori,

belo oblečene deklice, ponekod tudi godba in petje, na vseh postajah pa je prvi vlak pričakala množica ljudi.

Ko je železni konj prisopihal onkraj semiškega tunela, so nas pozdravljali Belokranjci v narodnih nošah z godbo, plesali so kola in zdelo se mi je, da poje vsa ta lepa deželica, ki se ji je z železnico približal svet.

Sprevodnik je tedaj hitel od okna do okna, ko smo se bližali novi postaji, ker se ni vedel, na kateri strani je pač postaja. To je posebno med otroki vzbudilo nemalo smeha. Pa si ni vedel drugače pomagati, saj se je tudi on prvič peljal po tej progi.

Ko smo se ustavili v Crnomlju, je bilo vse okrašeno z zastavami, igrala je godba, govorniki pa so poudarjali pomen te proge. Mi smo tu izstopili, ker smo obiskali znanca. Popoldne so se svečanosti nadaljevale z rajanjem, plesji in drugo zabavo, zvečer pa smo se spet z vlakom vračali proti Novemu mestu, polni nepozabnih vtisov.

Marijan Tratar

Mali oglasi v domačem listu: zanesljiv uspeh!

Treba bo najti koga drugega, da bo stražil v vinski kleti!

OBISK V TABORU PREDVOJAŠKE VZGOJE V KOČEVJU

»Tovariš podporočnik, se lahko sezujem?«

Tako za Seškovi domom v Kočevju je lepo urejen tabor pripadnikov predvojaške vzgoje, kjer trenutno preživlja svoje »počitnice« 70 mladincev drugega letnika predvojaške vzgoje. To so delavci in vajenci iz lesne industrije, disciplinirani, predvojaško uniformirani, praktične vaje in moralno-politično vzgojo. Marsikaj tega jim je bilo tuje, čeprav se bodo z vsem tem v še večji meri srečali, ko bodo oblekli čez leto ali dve pravo vojaško uniformo.

»Čeprav je v našem delu posvečena precejšnja skrb taktičnemu, strokovnemu učenju,« je pripovedoval namestnik komandanta tabora Ivan Brudar-Zan, »je za nas morda še važnejša moralno-politična vzgoja mladincev, razgovori s posamezniki, podrobnejše spoznavanje fantov... Vsi niso disciplinirani, kar je treba še pazljivo odklanjati, jih vzgajati in tako rekoč pazljivo voditi na pravo pot, dostojno našega mladincev.«

Fantje so se hitro živeli v novi skupnosti, in če je kdo hotel hoditi po svojih poteh, če se ni hotel pokoravati skupni disciplini, so ga skušali kar sami pomiriti in mu pokazati pravo pot. In prav to, namreč zavest skupnosti, skupnega dela in odgovornosti, občutka, da živis v veliki družini, je pomembno, veliko doživlja za vsakega mladince, je povedal podporočnik Zan.

In še nekaj je, kar se vsakemu vtisne nepozabno v spomin: obisk starih partizanov, ki jim pripovedujejo o svojih vojnih doživljajih, o borbah, o partizanski taktiki bojevanja. Ob večerih ob tabornem ognju so tako pripovedi še lepše, zanimivejše, v njih se poraja novo spoznanje o naši revoluciji, podira se pregraja med mladinci in stari partizani.

Kmalu zjutraj sta krenili dve skupini mladincev na vajo proti Sohnu. V prvi skupini na robu gozda so se učili streljati v tarče, v drugi, na bodočem pokopališču, pa so naskakovali »sprobrance« in tudi streljali kot za stavo (brez nabojev seveda). Popoldan, ko imajo nekaj časa prosto, poležavajo, šahirajo, berejo knjige in časopise, poslušajo radio (imajo obvezno poslušanje poročil), igrajo nogomet ali kaj drugega, zvečer pa tisti, ki imajo instrumente, kaj začigraje, da je veselje. S hrano v internatu so zadovoljni, le v slavnjačah je po mnenju nekaterih premalo slame.

Za dan vstaje bodo končali in se spet razšli na domove. Se prej pa bodo odšli na dvodnevno premično taborjenje, mimogrede pa bodo obiskali vrsto krajev, znanih iz NOB. Tako bodo po svoje počastili slovenski praznik — dan vstaje.

Pred kratkim je obiskal tabor okrajni inšpektor za obrambno vzgojo Milan Suštar in v dnevnik zapisal med drugim tudi tole: »Kvaliteta pouka je odlična in obvezniki znajo celo več, kakor je predpisano. Tabor je vzorno urejen. Starejšinski kader zasluži vsa pohvalo.«

Ko sem v štabnem šotoru prepisoval te besede, je pripeljal eden mladincev in raportal: »To-

variš podporočnik, ali lahko sezujem čevlji. Boli me noge!« Namestnik komandanta Zan ga je pogledal izpod obrvi, mu dejal, naj se sezuje in pokaže, kje ga boli, otipal prst na nogi in prikimal. »Vidiš, kakor pri vojakih,« se je nasmešnil.

F. Grivec

MATICNI URAD ADESECI

Junija ni bilo rojstev izven bolnišnice. Tudi porok ni bilo. Umrli so: Jože Črnčič, kmet iz Pribincev, 61 let; Nikola Radojčić, kmet iz Bojanec, 65 let, ter Mile Stipanovič, kmet iz Marindola, 74 let.

MATICNI URAD STARI TRG

Junija sta bila doma rojena en deček in ena deklica. — Porok ni bilo. — Umrli je Anton Mušič, upokojenec iz Dol Radenc, star 55 let.

Novomeški odbojkarji na novih poteh

Odbojkarji so spomlad igrali s sprememljivo srečo. Nekaj tekem so igrali prav solidno in jih tudi zanesljivo dobili, nekajkrat pa zelo slabo. Taka igra jim seveda v jesenskem delu ne bi dajala posebnih obetov za dober plasman. Toda gledalci, ki so gledali tekme v počastitev dneva borca, so bili prijetno presenečeni nad formo novomeških odbojkarjev, še bolj pa nad tem, da sta sodelovala kar dve Partizanovi ekipi, ki sta se dobro uravnila. Včasih je v moštvo sicer škripalo, vendar je bil končni vtis kar dober.

Kljub mrtvi sezoni pa odbojkarji niso prenehali s treningom. Pod vodstvom trenerja Penka, ki je obenem tudi igralec, se redno pripravljajo na jesenski del tekmovalstva. To je tem bolj razveseljivo, ker so bili odbojkarji do zdaj znani po tem, da so bolj malo ali pa nič trenirali. Temu primerno se je izboljšala tudi forma. Edini pomanjkljivosti sta zaneskrat slaba prstna igra ter premajhna borbenost. Obe napaki pa bosta bržčas kaj kmalu odpravljene. Razveseljuje tudi dejstvo, da se na treningu pojavljajo novi, mlajši igralci. Trener Penko je resno zastavljal delo, tako da so treningi zanimivi in raznovrstni. Obenem so tudi opustili dosednji slog igranja in začeli s modernejšo in

dinamičnejšo igro. Ob resnem delu se jim bo trud prav gotovo poplačal, saj ni malo gledalcev, ki se še spominjajo časov, ko so bili Novomeščani v zvezni ligi. Če bodo odbojkarji nadaljevali v tem smislu, so na najboljši poti, da povrnejo ugled novomeški odbojki in si pridobijo mesto, ki ga s sedanjim delom tudi zaslužio. Najboljši pretekus napredka bo vsakakor

litožnji jesenski del republiške lige. Na pomlad pa lahko partizanovci, ki se bodo dobro igrali, začnejo juriti za vrtnice v zvezno ligo.

—al

Kopališče na Kolpi urejeno

Metliško kopališče je bilo do nedavnega zapuščeno in neurejeno, zaradi razbitih steklenic pa tudi nevarno za kopalce.

Mladina v Metliki je vzela del v svoje roke. Organizirala je nekajdnevno brigado. Okoli 30 mladincev je v popoldanskih urah urejalo kopališče. Uredili so poti, igrišče za odbojko, popravili črpalko za vodo ter počistili prostor.

Kopališče je zdaj dobilo novo, lepšo podobo, tako da lahko vsakdo z veseljem pride na kopališče ter se ohladi v prijetni Kolpi.

—al

Metliški šport

Metliški Partizan, društvo za telesno vzgojo, vključuje le dve športni panogi: rokomet in orodno telovadbo. Nekaj popularna odbojka in namizni tenis sta zdaj že popolnoma izumrla. Tako rokometu kot orodni telovadbi v Metliki ne cveto rože. Orodni telovadci so se pripravljali le na akademsko, ki so jo tudi uspešno izvedli, medtem ko niso šli na nobeno tekmovalje. Ker nimajo niti dovolj strokovnega kadra, so poslali na tečaj za prednjake v Rovinj eno telovadkinjo. Seveda ne moremo pričakovati, da se bo vnaprej položaj metliške orodne telovadbe bistveno izboljšal.

Rokomet je v Metliki trenutno najbolj razvit šport. Fantje imajo voljo do dela in so zelo navdušeni, vendar pa uspehov ni in ni. Materialni pogoji so zelo slabi, lahko celo rečemo, da so zanič. Rokometiški imajo sicer asfaltirano igrišče, ki so ga dobili za protislužbo, ker so prejšnje unčili kamioni v času, ko so delali cesto čez Gorjance. Zato pa nimajo ne trenerja (to je star problem po vsej Dolenjski), ne žog, ne finančne podpore. Morda stanje dovolj ilustrira podatek, da so igralci komaj dobili denar za vožnjo na tekme v Novo mesto! Vendar bi se ne dale z malo več razumevanja boljše delati. Verjetno se ne bi več zgodilo, da bi edino žogo nekaj dni pred tekmo zaklenili v leseno skrinjo, ki so jo morali rokometiški vdreti, če so hoteli trenirati! Stanje se najbrž ne bo še kmalu popravilo, kajti vse dotacije, ki jih dobi Partizan, gredo za vzdrževanje doma.

Precejšnje zanimanje je v Metliki za košarko, toda tudi tu je denar največji problem. Košev, ki so za igranje košarke pač nujno potrebni, ni in tudi denarja zanje ni od nikoder. Tu bi morala prispeleti na pomoč občinska zveza za telesno kulturo. Kljub vsem težavam pa bodo v teh dneh priredili športno srečanje z brigadirji, ki delajo cesto od Metlike do Crnomlja, v rokometu, namiznem tenisu, malem nogometu, obenem pa bodo pripravili kulturni program.

—al

Liga v malem nogometu je končana

Tudi zadnje kolo je prineslo nekaj presenečenj. Spomladanski prvak, ekipa Novega mesta, je presenetljivo podlegel Občini, ki si je s to zmago občutno popravila mesto na lestvici. Zadnji rezultati so bili naslednji: Občina: Straža 7:7, Iskra: Smihel 0:3 p. f., IMV: Pionir 3:0 p. f., Smihel: Student 3:0 p. f., Kremen: Iskra 3:0 p. f., Smihel: Občina 1:8, Otočec: Iskra 3:0 p. f., Občina: Novo mesto 4:3 in Mirna peč: Smihel preloščeno na kasnejši termin.

LESTVICA:

Novo mesto	11 9 1	1 44:10 19
Otočec	11 8 3	0 49:14 19
Kremen	11 8 2	1 36:11 18
Občina	11 7 1	3 45:33 15
Kandija	11 7 0	4 33:25 14
Mirna peč	10 5 2	3 26:14 12
Student	11 5 0	6 21:42 10
Straža	11 4 1	6 25:29 9
Iskra	11 3 0	8 11:48 6
Smihel	10 3 0	7 16:56 6
IMV	11 2 0	9 16:29 4
Pionir	11 0 0	11 2:32 0

KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE

INLES

RIBNICA

z obrati

V RIBNICI, KOČEVJU, PODPRESKI, LOSKEM POTOKU, SODRAZICI, DOLENJI VASI

Proizvaja

ZAGAN LES VSEH VRST, SOLSKO IN PISARNIKO POHISTVO, STAVBNO IN FURNIRSKO EMBALAZO, GALANTERJSKE IZDELKE ZA DOMAČE IN TUJE TRZIŠČE

DELOVNI KOLEKTIV CESTITA IN POZDRAVLJA ZA 22. JULIJ!

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 24. JULIJA: 8.35 V zvočkih po Jugoslaviji, 9.00 Pionirski tečajnik, 11.10 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — inž. Jelka Hočevar: Herbicidi za korenje, 14.35 Glasbeni avtomat, 15.45 Poje mladinski pevski zbor romunske RTV, 17.05 Poletni sprehodi s pevi zabavne glasbe, 18.10 Promenadni koncert, 20.30 Poje zbor »Branko Kremenovič« iz Beograda, 21.15 Oddaja o morju in pomorskih.

SOBOTA, 25. JULIJA: 8.25 Iz koncertov in simfonij, 9.15 Otrokov svet, 11.10 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — dr. Jože Ferčec: Selekcija goveje živine v nekaterih deželah, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 16.00 Vsak dan za vas, 18.10 Dva prizora iz Smetanove opere »Dalibor«, 20.00 Serenada in nokturmo, 20.30

Sobotni večeri v naših krajih, 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 26. JULIJA: 8.00 Veseli tobogan, 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 10.00 Se pomnite, tovariši... 11.40 Nedeljska reportaža, 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 13.30 Za našo vas, 16.00 Humoreska tega tedna, 21.00 Melodije v tisočletnem oknu, 22.10 Godala v noči.

PONEDELJEK, 27. JULIJA: 8.05 Nekaj domačih in narodnih, 9.15 Mladi pevci — mladim poslušalcem, 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — dr. Ivanka Brglec: Okužbe prašičev s streptokokli, 14.05 Glasbeni avtomat, 14.45 Pihalni orkester JLA p. v. Pavla Brulje, 17.05 Obisk v berlinskih operah, 18.45 Na mednarodnih križcih, 20.00 Melodije slovenskih skladateljev zabavne glasbe, 22.10 S popevkami po svetu.

TOREK, 28. JULIJA: 8.05 Jugo-

slovenski pevci popevk, 10.15 Z opernimi pevci po svetu, 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — Ludvik Sirobi: katerih sort je prijavljenih pre malo za seme, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 17.05 Poletni sprehodi z zabavnimi orkestri, 18.10 Koncert po željah poslušalcev, 20.00 Dva sdunajska klasika, 20.20 Radjska igra »Judenburg«.

SREDA, 29. JULIJA: 9.00 Svet skozi sončna očala, 10.30 Človek in zdravje, 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — inž. Mirko Petermel: Spremembe v prometu s klavno živino in mesom, 14.05 Glasbeni avtomat, 18.10 Iz fonoteke radia Koper, 21.00 Giuseppe Verdi: Rigoletto.

CETRTEK, 30. JULIJA: 8.05 Slovenski narodne pesmi, 10.15 Z domačih opernih odrov, 11.15 Pozor, nimaš prednosti! 12.15 KN — inž. Jelka Hočevar: Kako unčujemo krumpirjevo cimo pred izkopom, 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.40 Valčki in polke iz salona, 17.05 Poletni sprehodi po glasbenih galerijah, 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napევov.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetriek, 23. julija — Branislav Petek, 24. julija — Kristina Sobota, 25. julija — Jakob Nodelja, 26. julija — Ana Ponedeljek, 27. julija — Sergej Torek, 28. julija — Zmago Sreda, 29. julija — Maria Cetriek, 30. julija — Matias

ZAHVALE

Ob prerani izgubi naše drage mame

MARJE CVITKOVIC
iz Vel. Sel pri Adlešičih

se najlepše zahvaljujemo vsem, ki so nam kakorkoli pomagali, nam iskreno sožalje, z nami sočustvovali, ji poletili toliko vencev in cvetja in jo spremljali na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi predstavnikom krajevnih in občinskih družbeno-političnih organizacij iz Novega mesta in Ormožja, občinski skupščini Crnomelj, kolektivni Opekarni Zalog in KZ Ormož ter tov. Pošti za poslovljene besede. Vsem iskrena hvala! Zalujoči otroci z družinami.

Preklic

Marija Bakje iz Crmošnjice 13 preklicuje, kar sem rekla o Martinu Jančarju iz Ormožja 2, ker je neresnično.

PRODAJA

PRODAM HIŠO z nekaj zemlje in vinogradom na Pristavi št. 3 pri Dobravi, p. Podbočje. Polze se 1. in 2. avgusta 1964.

PRODAM malo posestvo s hišo in gospodarstvom poslojen v Celevcu. Naslov v upravi lista (440-64).

PRODAM kuhinjsko pohištvo. Naslov v upravi lista (441-64).

KUPIM enodružinsko hišo ali stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici. Ponudbe pošljite upravi lista pod »Gogovina«.

PRODAM kavč, kuhinjsko komodo, mizo in dva stola. Oddam tudi na obročno odplačevanje. Franc Ovdak, Gotna vas.

KINO

Brežice: 24. in 25. 7. francoski barvni film »Privatno življenje«, 26. in 27. 7. italijanski barvni film »Trojanska vojna«, 28. in 29. 7. ruski film »Njih 13«.

Brod na Kolpi: 25. in 26. 7. francoski film »Prevaranti«, Crnomelj: 21. in 22. 7. angleški film »Gangsterji«, 24. in 26. 7. ameriški barvni film »Ponočni dogodki«, 28. in 29. 7. jugoslovanski film »Sprameno polje«.

Dof. Toplice: 25. in 26. 7. italijanski film »Ana iz Brooklyna«, 29. 7. mahiški film »Sarcario«.

Kostanjevica: 22. 7. sovjetski film »Aleksander Nevski«, 25. 7. nemški film »Zvezdec«, 26. 7. italijanski film »Sasova«, 29. 7. francoski barvni film »Dvojni obraz«, Metlika: 22. in 23. 7. jugoslovanski film »Sasova«, 25. in 26. 7. ameriški film »Rio Bravo«, 27. in 28. 7. angleški film »Lice s znamenjem«, 29. in 30. 7. angleški film »Čas brez umirjenja«.

Mokronog: 22. in 23. 7. ameriški barvni film »Serenada velike ljubeznosti«, 29. in 30. 7. ameriški barvni film »Bernardine«, Novo mesto-Krka: 22. in 23. 7. ameriški film »Zlati Cadillac«, 24. do 27. 7. španski barvni film »Moja poslednja tangos«, 28. in 29. 7. italijanski film »Lepi Antonio«.

Oslonica: 26. 7. nemški film »Pred sončnim zahodom«, Predgrad: 26. 7. jugoslovanski barvni film »Reka amra«.

Kočevo — Jadran: 22. in 23. 7. poljski barvni film »Križarji«, Od 24. do 26. 7. ameriški barvni film »Volton na povelje«, 27. in

28. 7. angleški film »Lice s znamenjem«, 29. in 30. 7. angleški film »Čas brez umirjenja«.

Mokronog: 22. in 23. 7. ameriški barvni film »Serenada velike ljubeznosti«, 29. in 30. 7. ameriški barvni film »Bernardine«, Novo mesto-Krka: 22. in 23. 7. ameriški film »Zlati Cadillac«, 24. do 27. 7. španski barvni film »Moja poslednja tangos«, 28. in 29. 7. italijanski film »Lepi Antonio«.

Oslonica: 26. 7. nemški film »Pred sončnim zahodom«, Predgrad: 26. 7. jugoslovanski barvni film »Reka amra«.

Kočevo — Jadran: 22. in 23. 7. poljski barvni film »Križarji«, Od 24. do 26. 7. ameriški barvni film »Volton na povelje«, 27. in

28. 7. angleški film »Lice s znamenjem«, 29. in 30. 7. angleški film »Čas brez umirjenja«.

Mokronog: 22. in 23. 7. ameriški barvni film »Serenada velike ljubeznosti«, 29. in 30. 7. ameriški barvni film »Bernardine«, Novo mesto-Krka: 22. in 23. 7. ameriški film »Zlati Cadillac«, 24. do 27. 7. španski barvni film »Moja poslednja tangos«, 28. in 29. 7. italijanski film »Lepi Antonio«.

Oslonica: 26. 7. nemški film »Pred sončnim zahodom«, Predgrad: 26. 7. jugoslovanski barvni film »Reka amra«.

Kočevo — Jadran: 22. in 23. 7. poljski barvni film »Križarji«, Od 24. do 26. 7. ameriški barvni film »Volton na povelje«, 27. in

28. 7. angleški film »Lice s znamenjem«, 29. in 30. 7. angleški film »Čas brez umirjenja«.

Mokronog: 22. in 23. 7. ameriški barvni film »Serenada velike ljubeznosti«, 29. in 30. 7. ameriški barvni film »Bernardine«, Novo mesto-Krka: 22. in 23. 7. ameriški film »Zlati Cadillac«, 24. do 27. 7. španski barvni film »Moja poslednja tangos«, 28. in 29. 7. italijanski film »Lepi Antonio«.

Oslonica: 26. 7. nemški film »Pred sončnim zahodom«, Predgrad: 26. 7. jugoslovanski barvni film »Reka amra«.

Kočevo — Jadran: 22. in 23. 7. poljski barvni film »Križarji«, Od 24. do 26. 7. ameriški barvni film »Volton na povelje«, 27. in

28. 7. angleški film »Lice s znamenjem«, 29. in 30. 7. angleški film »Čas brez umirjenja«.

Mokronog: 22. in 23. 7. ameriški barvni film »Serenada velike ljubeznosti«, 29. in 30. 7. ameriški barvni film »Bernardine«, Novo mesto-Krka: 22. in 23. 7. ameriški film »Zlati Cadillac«, 24. do 27. 7. španski barvni film »Moja poslednja tangos«, 28. in 29. 7. italijanski film »Lepi Antonio«.

Oslonica: 26. 7. nemški film »Pred sončnim zahodom«, Predgrad: 26. 7. jugoslovanski barvni film »Reka amra«.

28. 7. angleški film »Tudi to je ljubzenski«, 29. in 30. 7. italijanski film »Salvatore Giuliano«, Ribnica: 25. in 26. 7. francoski film »Pogled z mosta«, Sevnica: 25. in 26. 7. ameriški film »Gusars«, Sodražica: 25. in 26. 7. ameriški film »Beg v verigah«, Stara cerkev: 25. in 26. 7. sovjetski barvni film »Leto radostij«, Straža: 25. in 26. 7. ruski film »Zorana ledina« — III. del, Trebnje: 25. in 26. 7. francoski film »Do zadnjega diha«, 29. 7. jugoslovanski barvni film »Stopnice hrabrosti«, Videm-Dobrepolje: 22. 7. ruski film »Capajeva«, 25. in 26. 7. ameriški barvni film »Črni narednik«, 29. 7. jugoslovanski film »Ne ubijaj«, desno roko; Drago Medic, sin koloniarja iz Irca vasi, si je na stroji za skobljenje poškoval palec leve roke; Slavko Komljanec, elektromonter iz Zloganja, je padel s mopeda in si poškoval glavo; Franc Luzar, delavec iz Cerovega loga, je padel in si poškoval levo roko; Ana Gliha, delavka iz Poljan, je padla z voza in si poškovala desno roko; Jožefa Struna, hči posestnika iz Rebrj, je padla z voza in si poškovala desno roko.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD NOVO MESTO

V času od 13. do 18. julija je bilo rojenih 12 dečkov in 11 deklic.

Poročili so se: Vincenc Brajdič, delavec, in Zofka Brajdič, delavka, oba iz Zabajka; Alojz Salmič, kmet iz Otrca, in Ana Struna, gospodinja iz Soteske.

Umrli so: Katarina Bučar, gospodinja iz Drašič, 78 let; Marija Cvitković, gospodinja iz Vel. Sel, 59 let; France Okleščen, delavec z Verduna, 24 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Šandor iz Metlike — Marinka, Majda Kastelic iz Gotne vasi — Darka, Ljudmila Višček iz Cviblja — Marito, Jožeta Makše iz Češče vasi — Slavko, Martina Kobe s Krke — Franca, Angela Jaržek iz Krškega — Vesno, Marija Jaklič iz Dolnje Straže — Slavka, Anica Gašperič iz Crnomlja — Igorja, Marija Jelar iz Sevnice — Marčeta, Terzija June iz Otočca — Antona, Milka Bojanc iz Male Bučne vasi — Lidi-

jo, Anica Brajer iz Ornuške vasi — Stanica, Anica Ivanetič iz Ornoče — Jožeta, Majda Mesojedec iz Spodnjih Vodol — Božo, Marija Ivanetič iz Gornje Straže — Darjo, Mira Resnik iz Krškega — Majdža, Ana Piro iz Velike vasi — deklico, Albina Luštek iz Dolnjega Karteljevega — dečka, Ana Zupančič iz Krškega — dečka, Fani Novak z Volčjih njiv — deklico, Tončka Rajk iz Gabrja — dečka, Kristina Matkovič iz Goleka — dečka, Marija Tomazin iz Gmajne — dečka, Ivanka Stupar iz Velikega Lipovca — dečka, Mihaela Vodopivec iz Dob — deklico, Jožica Golobič iz Jurke vasi — deklico.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Ivana Grahek, gospodinja iz Rožanca, je padla in si zlomila levo nogo; Ana Škarja, posestnica iz Martinje vasi, je padla in si poškovala roko; Marija Vidmar, posestnica iz Oskoršnice, je padla s kolesa in si zlomila desno nogo; Anton Pajk, profesor iz Maribora, si je na cirkularki poškoval

OBVESTILA

Razpis javne dražbe

Obrtno komunalno podjetje Crnomelj proda na javni dražbi, ki bo 28. julija, Dieslov motor »Arans, 4,5 KS, brezhiben. Do 10. ure imajo prednost kupci družbenega sektorja, kasneje pa tudi zasebniki.

Razglas o javni razprodaji

Obveščamo vse zainteresirane, da bo v nedeljo, 26. julija 1964, ob 8. uri zjutraj na Vinici v prostorih Mizarске delavnice

Javna razprodaja

vseh osnovnih sredstev in celotnega inventarja Mizarске delavnice Vinica. Pri nakupu imajo prednost zastopniki podjetij, če teh ne bo, pa pridejo v poštev tudi zasebniki.

Za priglasitve in vse informacije se obračunaj na pisarno krajevne urada Vinica, telefon št. 4.

LIKVIDACIJSKA KOMISIJA MIZARSKE DELAVNICE VINICA

Pomanjkanje jamskega lesa postaja problem

Ko so bile povečane cene celuloznega lesa, je začelo na tržiščih primanjkovati jamskega lesa. To je razumljivo, saj gozdarske organizacije ne morejo zametovati denarja in seveda raje izdelujejo čimveč celuloznega lesa, ki je dražji, jamskega pa je zato manj. V Sloveniji je, odkar so uveljavljene nove cene, zagotovljenih z gozdarsko proizvodnjo le 65 odst.

količin jamskega lesa, ki ga rudniki potrebujejo, preostalih 35 odst. pa je neresešni.

Hihrači s tem pa se je poslabšala tudi kvaliteta jamskega lesa. Vedno manj je rudnikom na voljo lesa iglavcev in vedno več lesa listavcev. Zaradi tega se povečuje poraba: opornike iz trdega lesa je treba v rudnikih pogosteje menjavati kot one iz lesa iglavcev,

polet tega pa je jamski les listavcev debelejši in se poraba povečuje tudi zavoljo tega. V Rudniku Globoko so iz naštetih vzrokov v prvih 5 mesecih 1964 porabili 3 milijone in pol dinarjev več za jamski les.

Administrativni ukrep povišanja cen celuloznemu lesu je imel namen povečati izdelavo celuloznega lesa, ker je bila industrija papirja v kritičnem stanju glede surovin, po drugi strani spet pa je imel namen zmanjšati porabo jamskega lesa v tuzini, da bi tudi v naših rudnikih uporabili namesto jamskega lesa zelene stojke. Ukrep je kljub dolžnemu namenu rudnike prevedl prizadel, saj se poraba jamskega lesa, če upoštevamo znatno povečanje rudniške proizvodnje, itak ne povečuje, ampak je enaka kot pred leti. Kako pa naj si pomagajo manjši rudniki, ki zelenih stojk ne morejo uporabljati?

NESREČE

Franc Okleščen podlegel poškodbam

Na cestnem klanou pri Jedinšiči blizu Novega mesta je 14. julija ob 21.45 padel in obtežen v nesreči kolezar Franc Okleščen iz Verduna. Okleščen, ki je bil zaposlen v IMV, je ved ur popaval v gostilni, sveder pa se je odpravil domov. Ker je popal pracoj vina, se ni mogel obdržati na kolezu. Zaradi hudih poškodb je kolezar naslednjega dne v novomeški bolnišnici umrl.

Avto zadel mopedista

16. julija ob 14.07 je na Zagrebški cesti pred hotelom Kandija v Novem mestu voznik osebnega avtomobila Angel Lazar z Malega Slatnika zadel mopedista Jožeta Muhiča iz Jurne vasi. Pri trčenju je Muhič padel, vendar ni bilo hujših posledic. Gmotno škodo so ocenili na 80.000 dinarjev. Mopedist je vozil nepravilno.

Neuspešno srečanje v Gotni vasi

Na cesti v Gotni vasi sta 14. julija ob 20.15 trčila tovornjak NM 22-75, ki ga je vozil Anton Zbačnik iz Boršovega, in tovornjak NM 22-36 z voznikom Cirilom Lukičem z Vrha pri Ljubnu. Zbačnik je peljal smrekov les, vendar po sredi ceste. Pri srečanju z Lukičem, ki je pripeljal naproti, ni mogel preprečiti trčenja. Čeprav je savri, Lukič se je umaknil disto na desno. Gmotne škodo je za okoli 90.000 dinarjev.

Avto se je prevrnil

Na cesti III. reda v Grobljah pri Kostanjevici se je 16. julija ob 15.39 prevrnil osebni avto, ki ga

je vozil Franc Gradšar. Gradšar se je peljal iz Sentjerneje proti Kostanjevici ter v Grobljah prehitel mopedista Stanka Cujnika. Ta je v tem trenutku začel zavijati v levo. Da bi se Gradšar izognil trčenju, je najprej močno zavil v levo, potem pa naglo v desno, da bi se izognil telefonskemu drogu, in se prevrnil. Škodo ocenijo na 350.000 dinarjev.

Strela zažgala kozolec

Med popoldansko nevihto 16. julija je strela udarila v dvojni kozolec Franca Črtaliča iz Obrhka pri Smarjeti. Požar je popolnoma uničil poslopje, razen tega pa še 1200 kg pšenice v snopih, 5000 kg sena, 3 kubne metre smrekovih delek in poljedelsko orodje. Gasilci so pripelji prepozno. Škodo je za milijon dinarjev.

Neprevidna kolesarka

V Mrtvcih pri cestnem odepzu na Novo mesto je 16. julija ob 5.40 motorist Mihael Moritz podrl kolesarico Marijo Kopač. Kolesarica je pripeljala s stranične ceste drugega reda, ne da bi se pripravila, če je ta prosta. Hudo poškočavano Kopačevo so odpeljali na zdravljenje v Kočevje.

Nesreča na slabi cesti

V sredo, 15. julija, se je na Malem vrhu pri Brežicah dogodila prometna nesreča. Prvrnila sta se motorist in njegov sopotnik, ko sta se peljala iz Brežic proti Globokemu. Sopotnik Mirko Vimpolšek je pri padcu udaril z glavo na asfalo in se težko poškočoval. Pripeljali so ga v brežiško bolnišnico, od koder so ga nato poslali v Zagreb. Voznik je dobil le neznatne poškodbe. Na motorju ni večje škode. Do nesreče je prišlo zaradi slabe ceste. Cesta ima do 15 cm globoki koleznel in ko se je motor znael v taki koleznel, ga voznik ni mogel več obvladati.

Sem ter tja po Topliški dolini

Cesto iz Dolenjskih Toplic proti Drganjim selom bodo v kratkem spet pričeli graditi. Dela so se pričela že lani, vendar so v jeseni prenehali. Cesta je velikega krajevnega pomena, razen tega pa je nujna tudi za boljši prevoz lesa iz gozdov.

Zetev je v Topliški dolini v polnem teku. Pridetek pšenice je zadovoljiv, le italijanska sorta je slabše obrodila. Z zgodnjim krompirjem, ki ga kmetijska zadruga že odkupuje, pa niso nič kaj zadovoljni. Pridetek je zavoljo letošnjega deževja slabši.

Topliški vodovod daje po vsakem dežju še vedno tako vodo, ki ni užitna. Razprave o ureditvi tega vprašanja se nadaljujejo.

Nadzidava zdraviliškega doma v Dolenjskih Toplicah se bliža koncu. V stavbi deluje dvigalo. Zatem bodo uredili pločnike.

D. G.

Bo zdaj manj strahu pred škodo?

Skoraj ni bilo seje, da bi odborniki občinske skupščine v Trebnjem ne razpravljali o škodi, ki jo naredi divjad v okolici Dobrnica in drugih, zlasti suhokrajinskih predelih. Obravnave so bile burne tedaj, ko je šlo za nove obremenitve zasebnega kmetijskega sektorja. Posamezni odborniki so se zaskrbljeni spraševali, ali bodo oškodovanci v resnici zmogli izpolniti nove dajatve.

Divjad je ponekod uničevala vse posevke in poljske pridelke. Hudi časi so bili v bližnji preteklosti, pred kakšnim letom ali morda kaj več. Kmetovalci pa si niso vedeli kako pomagati. Če so poklicali lovce, je bilo največkrat že prepozno. Če so hoteli dobiti odškodnino, pa niso vedeli, kako naj ravna. Ko je prišla komisija, da bi škodo ocenila, pa ni imela kaj delati, ker so se posevki medtem že obrasli. O postopku, kako se pride do odškodnine, je pravzaprav malokdo vedel. Slabo so bili poučeni predvsem odborniki. Ni preostalo drugega, da o vprašanju spregovori skupščina. Na zadnji seji je bila naposled dana ustrezen obrazložitev z navodilom o postopku za prijavo in povrnitev odškodnine.

Komisija za lovstvo in ribištvo pri svetu za kmetijstvo in gozdarstvo občinske skupščine je v navodilu omenila, da lahko dobi povrnjeno odškodnino vsak, kdor v roku in pravilno obvesti pristojne organe občinske skupščine. Za škodo, ki je lahko različnega izvora, je odgovorna predvsem lovska družina na določenem območju. Ta je odgovorna zlasti v primeru, če napravijo škodo na odprtih zemljiščih divji prašiči in zaščiteni divjad. Posredno je lovska družina odgovorna, če napravijo škodo pri lovu lovci sami, njihovi pomagači in psi. Kakor velja, da je treba poravnati odškodnino kmetovalcu, ki mu divjad dela škodo, tako velja tudi, da mora plačati odškodnino tisti, ki poškočuje divjad z malomarnim in nestrokovnim uporabljanjem agrokemičnih sredstev. Vse odškodninske spore rešuje sodišče.

S pomočjo navedene obrazložitve bodo kmetovalci od slej laže reševali svoje težave, ki jim jih povzroča divjad. Prav bi bilo, da bi v bodoče škodo preprečevali ali vsaj omejevali. To pa bi lahko dosegli, če bi se kmetovalci in lovske družine sporazumeli o medsebojnem sodelovanju.

Komisija za štipendije pri SKUPŠČINI OBČINE METLIKA

razpisuje
v študijskem letu 1964-65 naslednje nove STIPENDIJE:

- 1 na ekonomski fakulteti
- 1 na pravni fakulteti
- 1 na administrativni šoli (dvo ali štiriletni)
- 3 na filozofski fakulteti ali pedagoški akademiji, in sicer na treh izmed naslednjih oddelkov: angleški in slovenski jezik (ali obratno); matematika ali fizika (ali obratno); tehnična vzgoja in fizika ali kemija; telesna vzgoja, glasba (tudi na srednji glasbeni šoli)

- 1 na srednji vzgojiteljski šoli
- 1 na pedagoški gimnaziji

Prošnje je treba vložiti pri tukajšnji komisiji za štipendije najpozneje do 10. avgusta, priložiti pa je treba potrdila o osebnih dohodkih staršev ali o premoženjskem stanju, prepis zadnjega spričevala in priporočila (šole mladinske ali druge organizacije).

Svet delovnega kolektiva KOMUNALNEGA ZAVODA ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE - NOVO MESTO

- razpisuje
- 1. dve štipendiji na ekonomski srednji šoli, I. letnik
 - 2. eno štipendijo na ekonomski srednji šoli, III. letnik
 - 3. eno štipendijo na pravni fakulteti
- Prednost imajo študenti višjih letnikov.

Prošnje s kratkim življenjepisom in prepisom šolskega spričevala dostavite svetu delovnega kolektiva Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Novo mesto v roku 15 dni po objavi razpisa.

DOLENJSKI LIST

ČASNIK IN IZDAJATELJI: Občinski odbor: SZD Brežice, Crnomelj, Kočevje, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni odgovorni urednik), Ria Bačar, France Grivec, Milko Jakopov, Jožica Teppey in Ivan Zoran

IZHAJA vsak četrtrek — Posamezna številka 30 din — Letna naročnina 1200 din, polletna 600 din; plačljiva je vnaprej. Za izdajatelja: 2400 din — Takso račun pri podri NH v Novem mestu 00-11.008.9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon 21-27 — Rokopisov in fotografij na vračamo — TISK: Casopisno podjetje DELO v Ljubljani

KOVINSKO PODJETJE RIBNICA na Dolenjskem

POSILJA VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM IN ORGANIZACIJAM NAJLEPŠE ČESTITKE ZA LETOSNJI 22. JULIJ, HKRATI PA SE PRIPOROČA SVOJIM POSLOVNIM ZNANCEM!

ODKUPUJEMO suhe 11x16-ke po svdanih odkupnih cenah!